

HLASY SVATOHOSTÝNSKÉ

MĚSÍČNÍK PRO LID

S povolením nejd. kníž.-arcib. konsistoře v Olomouci a řeh. představených vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova na Sv. Hostýně na Moravě.

Vychází za války vždy počátkem druhého měsíce.

Celoroční předplatné 2.50 K. — V Americe 0.80 Dol. — V Německu 2 M.

Administrace na Sv. Hostýně u Rožďalovic

 Příští číslo o dvou arších vyjde začátkem července 1918.

OBSAH: Život P. Marie. — Hostýnská (báseň). — Královna družin. — Své jediné (báseň). — Panna Maria a Eucharistie. — Srdci Páně (báseň). — Dějepisné paběrky ze zápisnic a úředních knih svatohostýnských. — Hostýnské zvony (báseň). — Zprávy se Sv. Hostýna. — Z bojiště na Sv. Hostýn.

VYOBRAZENÍ: J. M. Viktor Šlossar, ř. sv. Ben., prelát rajhradský, vyžehnal kostel svatohostýnský 2. července 1845. — Prosebná slavnost Omladiny moravsko-slezské na Sv. Hostýně 20. srpna 1914. — Procesí z Hluku o jarní pouti 1916. — Mariánská družina z Uher. Hradiště slaví na Sv. Hostýně 13. května 1917 10leté výročí svého založení. — Mariánské družiny kenají po schůzi na Sv. Hostýně 16. srpna 1917 s vdp. drem Foltynovským a vdp. Podivinským pobožnost křížové cesty. — Nová nebesa svatohostýnská. — Rozhledna svatohostýnská, čekající na opravu. — U sv. Antoninka na vozné cestě svatohostýnské. — Sv. Hostýn ze Skalného.

Neračte přehlednouti!

Jelikož následkem potíží válečných všeccky potřeby knihtiskařské velice podražily. (papír je již třikrát tak drahý, též poštovné a platy sazečů značně zvýšeny), viděli jsme se nuceny zvýšiti tímto rokem 1918 celoroční předplatné na 2.50 K. Pro Ameriku pak na 0.80 Dol., pro Německo 2 M. I tak zůstanou Hlasy svatohostýnské nejlacinějším obrázkovým časopisem v našich vlastech. — Přes všechny námahy u ministerstva nebylo nám možno opatření pro Hlasy lepší, hlazený papír. Proto tisknou se na papíru nehlazeném, ačkoliv je o 50 procent dražší, nežli býval hlazený. Jakmile bude možno, postaráme se o úhlednější papír.

Jarní prosebná pouť na Sv. Hostýně od 26.—28. dubna 1918.

V nesčíslných dopisech vzpomínají naši vojínové v dalekých krajích, v zákopech, při bitvách i v zajetích, na Sv. Hostýn, na Matku Boží, Vítěznou Ochránkyni, která zde divy tvoří. Drahým byl jim Sv. Hostýn za míru, dokud byli doma, avšak ještě vzácnějším jest jim nyní, kdy odloučení od svých milých v dále naň vzpomínají za válečné vřavy. Na místo toto nám i jim tak drahé pospíšíme jako předešlá léta o první jarní pouti, která konává se od nepamětných dob na vděčnou památku vítězství dobytého nad Tatary; poprosíme o milost pro naše vojiny v boji, úlevu nemocným a raněným, útěchu zajatým, a smilování pro zemřelé a padlé, o šťastné shledání i s nezvěstnými po brzkém čestném míru. Nezapomeneme při tom na papeže míru sv. Otce Benedikta XV., na J. V. císaře a krále Karla, rakouskou říši i milovanou vlast. — R. 1916 bylo při této pouti na 10.000 sv. přijímání: kéž tomu i letos podobně!

Pořádek pobožností.

V pátek dne 26. dubna.

Večer v 7 hod. uvítání poutníků a sv. požehnání. O 9. hod. večer světelný průvod od Sarkandrovky kolem staré a nové kříž. cesty, po něm společná večerní modlitba v kostele.

V sobotu dne 27. dubna.

Dopoledne: O 4., 5., 6. hod. mše sv. se sv. přijímáním. O půl 7. hod. ranní kázání, po něm mše sv. za zemřelé a padlé vojiny a pobožnost za ně. — O 9. hod. průvod s Nejvyšší Svátostí. — O 10. hod. kázání a hrubá mše sv.

HLASY SVATOHOSTYNSKE

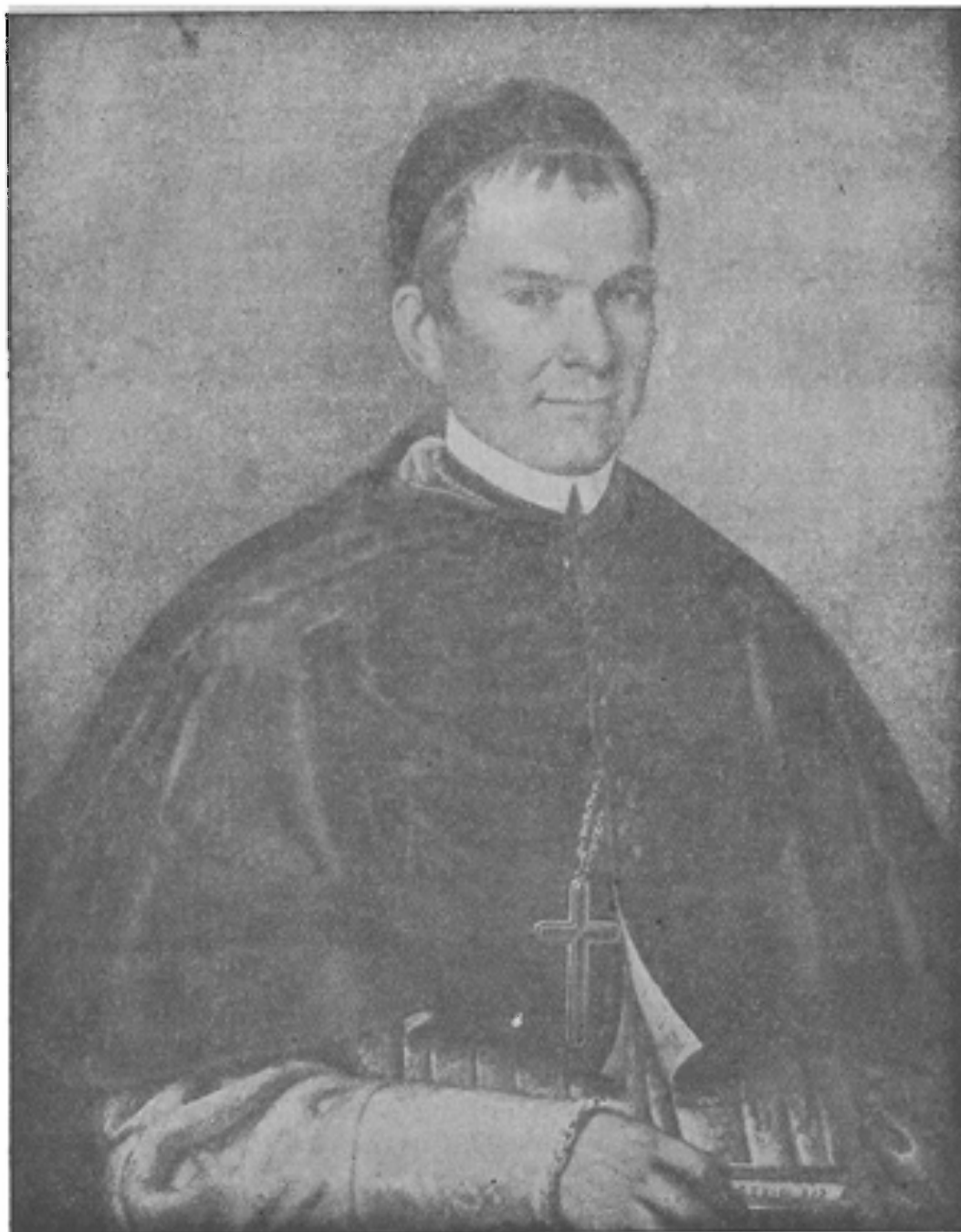

Vydávají Otzové Tovaryštva Ježíšova na Svatém Hostýně na Moravě.
Pořádá P. A. Ostrčilík T. J. — Vychází počátkem každého druhého měsíce.

Číslo 3.

Květen-červen 1918.

Ročník XII

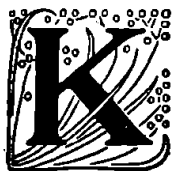
J. M.
VIKTOR ŠLOSS
ř. sv. Ben., pi
lát rajhradsl
vyžehnal kos
svatohostýns
2. července 18
(Dle originá
věnovaného
museu svat
hostýn. nejdí
p. opatem r.
hradským
J. M. Prokop
Šupem.)

Die P. Meschlara T. J. P. Fr. Videnský T. J.

Život P. Marie.

3. Pozemská vlast Marie Panny.

Krásná byla pozemská vlast Marie Panny. Byla to země Kanaan, země zaslíbená, neboli, jak nyní říkáme, Palestina se všemi svými nivami, údolími, roklemi, výšinami a jezery, plná rozkošných a malebných krajín, plná idyl a rozmanitostí; byla to svatá země, která už od pravěkých dob byla místem zjevování se Božího a jež v plnosti času stala se jevištěm příchodu Božího Syna na svět. Zde Slovo tělem učiněno jest, narodilo se z Marie Panny a přebývalo mezi syny lidskými. Malou tuto zemi — měřit jenom 25.000 km², je tedy ne docela o 3000 km² větší než Morava — střežil Bůh jako zřítelnicí svého oka, ponevadž měla za úkol, pravé náboženství na světě zachovati a rozšířiti. A ačkoli byla v jistém ohledu od pohanstva a světového víru odloučena mořem a pouštěmi, měla přece jednou dle plánu Božího k sobě vábiti a lákati a býti ve styku se všemi vzdělanými národy, ano v plnosti času státi se východištěm křesťanské spásy. Palestina je zrovna jako Řím opěrou víry a milosti, k níž se nese sladká touha všech Boha milujících duší, úcta a láska všech křesťanských národů.

Maria Panna náležela se sv. Josefem k nejvznešenějšímu šlechtickému rodu Palestiny, k rodu Davidovu. O tom nám dává svědectví dvojí rodokmen, jeden u sv. Matouše, druhý u sv. Lukáše. Mnozí sice pokládají oba rodokmeny za rodokmeny sv. Josefa, ale jiní soudí, že u sv. Lukáše se vypočítávají předkové Marie Panny. Ať je tomu jakkoli, jisto je nade vší pochybnost, že i v žilách Marie Panny proudila krev krále Davida. To nám dosvědčuje, i kdyby nám rodokmeny nedávaly úplné jistoty, celé ústní podání Otců, mezi nimi sv. Ignác z Antiochie (K. Ef. 18), sv. hučedník Justin, a Písmo sv. na mnohých jiných místech, kde Krista Pána nazývá synem Davidovým, učiněným ze semene Davidova podle těla (Luk. 27. 32; Řím 1, 3; II. Tím. 2, 8).

Ježíš je synem Davidovým dle zákona po sv. Josefovi, dle krve po Marii. Ano zdá se, že Maria byla dědičnou dcerou rodiny Davidovy; neboť jinak by ji byl Josef k popisu lidstva do Betlema s sebou nevzal a Kristus Pán byl by ji umíraje neodevzdal Janovi, kdyby byla měla nějakého bratra. Nevíme sice jasně, ku kterému ze zmíněných rodokmenů Maria přináleží; než oba nás jistě vedou, i když snad toliko předky sv. Josefa udávají, do nejbližší blízkosti Bohorodičky, jakožto příslušnice rodu Davidova podle krve. Maria tedy početím a porodem, ne jen dle zákona, ale opravdově a skutečně pro svůj původ od krále Davida, přenáší krev a slávu rodu Davidova na Spasitele a vyplňuje tím veliká proroctví!

Po léta a léta vyrážejí u aloe celé rody listů, až konečně poslední řadu zakončí poupě. Pokolení tedy listů mine za pokolením, aby novému pokolení uhnulo, až se ukáže poupě, z něhož se vyvine dlouho očekávaný květ a úloha dlouhého života je vyplněna. Tak je to u rodokmene Davidova ohledně Marie Panny. Tato je jako poupě na starém, vznešeném kmeni, z něhož vzešel krásný a milý květ Ježíš, Spasitel světa. A tím dokonal svůj úkol starý a vznešený rod Davidův.

4. Rodinné poměry Marie Panny.

Ale jak se utvářely rodinné poměry potomků Davidových v zajetí babylonském a po návratu z něho do vlasti, neboť berla od Judy a rodu Davidova už byla odňata? (I. Mojž. 49, 10.)

Zorobabel, jenž jako vůdce židy ze zajetí babylonského do země zaslíbené nazpět přivedl, je jediným významným mužem v dějinách té doby. Zdá se však, že pocházel z rodu Davidova sňatkem švakrovským.*) Po něm udávají seznamy potomstva Davidova toliko jména bez dějepisných záznamů. Rodina vymizela docela z veřejného života lidu. Ano když se Herodes úskokem a mocí trůnu zmocnil (38. roku před Kristem) a každého soupeře a domnělého nápadníka trůnu ohrožoval smrtí, uchýlili se dědicové Davidovi asi na venkov buď do Nazareta nebo Betlema a tajili sebe a svůj rodinný původ v nenápadném postavení a zaměstnání.

Jenom nezaručené a padělané zprávy — až na více nebo méně zřetelné údaje evangelní dávají nám poněkud nahlédnutí do rodinných poměrů Panny Marie. A snad se dle výpovědí a pravděpodobných tradic nejlépe sestaví její rod tímto způsobem. Poslední dvě jména při obou rodokmenech Davidových u sv. Matouše a Lukáše (Mat. 1, 16 a Luk. 3, 23) jsou Jakub a Heli. Heli však dle knihy Judith (4, 5. 7. 11 a 15, 9) znamená totéž co Heliakim a Joachim. Heli tedy neboli Joachim měl dvě dcery; obě sluly Marie, jedna starší neboli »druhá Marie«*) (Mat. 28, 1; Mar. 16; Jan 19, 25), druhá mladší, jež byla Matkou Boží (Jan 19, 25). Bratr sv. Joachima Jakub měl zase dva syny: Kleofáše, jinak Alfea nazvaného (Mat. 10, 3) a sv. Josefa, jak dosvědčuje Hegesippus. Kleofáš vzal si za manželku starší dceru sv. Joachima, »Marii druhou« a měl s ní sedm dětí, tři dcery a čtyry syny: Jakuba mladšího a Judu Tadeáše, apoštoly Páně, pak Josefa, o němž je zmínka ve Skutcích apoštolských v 1. kapitole a jenž se nazýval Barsabáš (Sk. ap. 1, 23), Spravedlivý, a konečně Šimona, pozdějšího biskupa jerusalemského. Sv. Josef zasnoubil se s Marií, mladší dcerou sv. Joachima, totiž s nejbl. Rodičkou (Mat. 1, 16). Že rodiči Marie Panny byli Joachim a Anna, učí nás prastaré ústní podání. Dle toho, co praveno, byl sv. Josef skutečným synem Jakubovým a zákonným synem Joachimovým ne pro švakrovský sňatek, nýbrž jako manžel dědičné dcery Joachimovy Marie a jako Joachimův zeť. Oba rodokmeny Davidovy končí tudíž tímže jménem a mužem: sv. Josefem. Maria pak, Matka Boží, je opravdovou dcerou Davidovou a dědičnou dcerou rodu Davidova. Je dále tetou obou apoštolů Jakuba ml. a Judy Tadeáše, kteří tudíž jsou bratranci Krista Pána neboli jak se v Písmě sv. zovou »bratři Páně«. Ano dle rodokmenu, jež ve století 16. sestavili, je Salome, matka synů Zebedeových Jakuba staršího a Jana evang., jednou ze tří dcer Alfea. (Mat. 10, 3; 20, 20; 27, 56. Mar. 1, 19; 15, 40; 16, 1). Proto i tito apoštolové byli příbuzní Krista Pána. A jestliže Kristus Pán, umíraje, dal svou Matku na starost sv. Janu, činil to pouze dle přirozených příbuzenských vztahů. Ovšem mnohé z těchto věcí jsou toliko domněnkou; neb při každém naznačení rodinných poměrů Bohorodičky mohou vzniknouti jakési pochybnosti.

Konečně chvalně známá sv. Alžběta, poslá z rodu kněžského a manželka kněze Zachariáše, byla skutečnou sestrou matky Marie Panny, sv. Anny a tudíž tetou Bohorodičky.

V tomto tedy úzkém rodinném kruhu měla Maria Panna spatřiti světlo světa, ve kterém vlastně už žila duchovně ve St. zákoně. Ztráta vnějších statků a úpadek časné vážnosti rodinné náležela k tajemným přípravám Božím na příchod Vykupitele. Byly to jakési předběžné stíny, jež

naznačovaly milovníka chudoby a pokory, Boha malých a potřebných, a zobrazovaly nepatrnou ratolest z oddenku vyfátého kmene Davidova.

5. Narození Marie Panny.

»Dny krále Herodesa« byly neutěšené, zlé. Za vlády tohoto položida a polopohana a rozkladným vlivem nábožensko-politických sekt farisejských a sadducejských utrpěla pravověrnost a pravá zbožnost v lidu israel-ském velice. Ale ve většině zkaženého židovstva nalezlo se přece ve všech stavech dobré, zdravé jádro Israelitů zákonu věrných, jak to vidíme v rodině Zachariáše a Alžběty (Luk. 1, 6). K těmto pak vyvolencům patřili zajiště také rodiče Marie Panny. Blížící se příchod Vykupitelův působil zajiště blahodárně a očištně na tehdejší poměry mravní. Jak nám některé legendy vykládají, byli Joachim a Anna vzory starozákonní zbožností a dobročinností. Nebyli sice bohatí, ale byli majetní, a měli prý v Nazaretě a Jerusalemě domy. V Jerusalemě alespoň bydlívali čas od času. Jenom jedna věc jim chyběla k dokonalému štěstí, že neměli dítěte. Joachim dožil se proto od svých krajanů mnohého příkoří. Věrně znázorňují to ve svých obrazech Qiotto v kapli dell'Arena v Padue a S. Croce u OO. Františkánů ve Florencii, jak sv. Joachim, protože nemá dítěte, je se svou obětí od kněze z chrámu vyhostěn; utíká se zarmouceným srdcem do pouště, kde ho anděl těší, že se mu dostane dítěte zázračného. A tímto dítětem byla Maria, nejblahoslavenější Panna, kterou Bůh rodičům ve stáří už pokročilém pro jejich vroucí modlitby daroval.

Kde se Maria Panna narodila, zda v Jerusalemě na severní straně chrámu či v Nazaretě, nelze s jistotou říci. Tolik však možno tvrditi, že jizba, v níž toto královské dítě uvidělo světlo světa, nebyla зробena z trámů cedrových, strop jizby nebyl cypřišový, kolébka nebyla pořizena ze dříví libanonského se stříbrnými sloupy, zlatým spolehadlem, jak se chlubí nevěsta v písni Šalomounově (1, 16; 3, 9). A přece byly narození a kolébka milostného děťátka Marie nanejvýš slavný a hodný úcty! Proč?

Předně pro vnější okolnosti. Narodilo se dítě, které začalo žiti již před počátkem dějin, ano ztrácí se v prvních dnech stvoření. Ne méně než patnácte králů a celá sláva starého zákona s patriarchy, proroky a kněžímí dodává lesku této kolébce. Maria je zárukou a vyplněním starozákonních příslibů.

Slavné bylo dále narození Marie pro hojnost milostí a darů, jimiž dítě oplývalo. Ušlechtilá, čistá spanilá a něžná byla postava těla. Obdařeno bylo dítě zvláštním rozumem, dobrotou srdce a velkodušností. Vždyť mělo býti takoruka stejnorodou společnicí a matkou Boha-člověka. Ano Kristus měl býti obrazem její podoby. Svými nadpřirozenými dary a milostmi je Maria zázrakem bezpříkladným a jako počatá beze vši poskvrny je předmětem víry. Toto neposkvrněné početí znamená však netoliko, že je prosta hříchu prvotního, nýbrž že má také tolik posvěcující milostí a ctností, jako žádný jiný pouhý tvor, ať už na nebi anebo na zemi. A tato plnost milostí má původ v jejím věčném předurčení, že se měla státi Matkou Boží, Matkou Kristovou. Žádný tvor nestál v takové blízkosti u Boha jako Matka Boží; proto příslušela jí čistota, úplná nevinnost a takové uspořádání myslí, aby všechny své náklonnosti, prosté hříchu a pozemskosti, k Bohu obracela a je dle sv. Tomáše Akvinského a jiných bohovědných učenců činně osvědčovala v poznání, uznání a lásce nejvyššího dobra a konání nadpřirozených ctností. Jako Matka Kristova byla lidem dle úradku Božího po Bohu-člověku nejpřednější sprostředkovatelkou milostí; pročž

musela býti sama plna milosti a prvorozená, takořka pravzor nového řádu milosti. Jako Matka a první vykoupěnka synova měla mu býti také věrnou pomocnicí v díle výkupném, ve zničení hříchu a překonání ďábla. V neposkvřněném početí pak zahájila dílo vítězství, jež pod křížem dokonala. Je tedy neposkvřněné početí nejzvláštnější a největší předností božského mateřství a nejkrásnější ovoce vykoupení, ježto hřích sice nezničuje, ale před hříchem uchovává. Křesťanští umělci snaží se tuto myšlenku vyjádřit tím, že znázorňují božské dítě, jak podává své Matce bílou, jasně zářící růži se zrakem něhy a radosti, který jakoby nám říkal, že vznešený tento květ jeho krve se jedinečně hodí za čestný dar pro matku, z jejíž krve byl posel.

Konečně bylo slavným narozením dítěte Marie Panny pro její úkol vůči světu a lidskému pokolení. Jenom jediná žena přišla s podobným úkolem jako Maria na svět. Byla to Eva. Měla býti společnicí, prvnímu Adamovi podobnou, a pramatelí a sprostředkovatelkou přirozeného i nadpřirozeného života všem lidem. Ale mnohem vyšší byl úkol tohoto dítěte jak vzhledem ku druhému Adamovi, Ježíši Kristu, tak i vzhledem k nám. Tam objevuje se Adam před Evou, jež vychází teprve z jeho boku; Adam dává jí jméno; Eva má mu býti poslušná. Ale místo věrné společnice a družky stává se mu svůdkyní, která byvši oklamána a přemožena hadem, Adama, nás a celé potomstvo hříchu, nevýslovné bídě a smrti dala na pospas. Zde vystupuje Maria před druhým Adamem-Kristem, vlastně povstává Kristus z Marie, Marie mu dává jméno, rozkazuje mu jako Matka a je Ježíši věrnou družkou. V neposkvřněném početí už potírá hlavu ďáblu, přemáhá ďábla a stojí podle Krista, když nám vydobývá milosti dítek Božích a práva na život věčný se všemi jeho dobry. Stala se nám vším s Kristem a pro Krista. Zda je nějaké vyšší, vznešenější a rozsáhlejší povolání, než měla Maria? Toliko úkol Boha-člověka je převyšuje významem a slávou.

Nedlouho po narození dávala se dítkám jména, děvčatům obyčejně za čtrnácte dní, chlapcům dne osmého. I Maria Panna obdržela jméno; a sice ne bez řízení Božího nazvána byla Maria, židovsky Mirjam. Rozmanité a krásné jsou výklady jména tohoto! »Paní, hvězda mořská, moře hořkosti, osvětitelka, omilostněná, krásná«, toto všechno znamená slovo Maria. Zdá se, jakoby Bůh byl chtěl už jménem naznačiti velikost své Matky a nás upozorniti, co všechno od ní očekáváme a doufatí můžeme. Jméno panny je Maria, jež je podobně jako jméno Ježíš, zárukou všech statků, které nám poskytuje spása věčná.

Takové tedy bylo narození Marie Panny. Jeho důležitost se zračí v radosti, jež na všech stranách zavládla. Už církve sv. praví v hodinách na svátek Narození Panny Marie: »Tvé narození, Bohorodičko Panno, zvěstovalo celému světu radost«. A skutečně. S dítkem zavítala radost do osiřelé, bezdětné rodiny. Bůh vyslyšel modlitbu a přání zbožných manželů, zažehnal jich zármutek a pohanu jejich neplodnosti s nich sňal. Tito velebili Boha za vzácný dar, jenž jim byl tím dražší, čím byl déle žádán a očekáván. Sestárlým rodičům se zdálo, že při pohledu na své roztomilé děťátko mládnou, a celý dům měl nový, společný předmět lásky a obracel veškeru svou péčí a svůj zřetel na malou dědičku a budoucí paní. — Z narození Marie radovala se nebesa. Nyní započala se jim země líbiti. Poprvé vystupovala ze země obětní vůně srdce, milujícího Boha láskou dokonalou. A nebeský Otec sklonil se pln laskavosti nad dítkem, vyznamenaným zvláštní láskou a předurčením. Už nyní žehná zemi, kletba ustupuje a blažené časy míru a slávy se blíží. Syn pozdravuje svou budoucí Matku, Duch sv. se těší ze svého mistrovského díla přírody a milosti, jakého doposud nebylo, a zřizuje sobě s nevystihlou zálibou trvalý stánek v srdci

děťátka. Země se honosí divem milosti, jakého dosud andělé v nebi neviděli. Táhne je to dolů a udiveně volají: »Která je to, jež kráčí jako denice vycházející, krásná jako měsíc, výborná jako slunce, strašná jako vojenský šik spořádaný?(Pís. Šal. 6, 9) a vzdávají hold své nastávající paní. Snad i prošlo tichými, temnými prostorami předpekli, kde svatí Otcové St. zákona, předkové a předobrazy tohoto dítko prodlévají, radostné tušení a živější naděje na brzké vykoupení.

Nesmírnou radost z narození Bohorodičky pociťoval celý svět. Svátek narození Marie Panny se slaví, když nové osení ze země vyrůstá a příští jaro nám věští. Není to bez významu. Jestliť Maria Panna ohlašovatelkou druhého velkého světového jara, prvotinou vykoupení, denicí spásy. Slunce spravedlnosti se blíží; vlastně už vychází v září čistoty a naplní milostí dítko tohoto. Země, vesel se! Maria je nadějí a útěchou veškerého lidstva. Proto dobře dí církev: »Narození tvé, Bohorodičko Panno, zvěstovalo veškerému světu radost. Neboť z Tebe vzešlo slunce spravedlnosti, Kristus Bůh náš. Tento zrušil kletbu a dal požehnání a zahanbiv smrt, udělil nám život věčný«.

Ký div, že toto milé tajemství také nadšené umělce zaujalo často pro sebe. Radost, čilá radost vane všemi obrazy. Vše se usmívá na roztomilé děťátko, laská se s ním a nabízí mu svoje první služby. Věhlasný malíř Fhirlandaja (Florencie, Maria Novella) předvádí v komnatě, zařízené nádhrou a leskem renaissance, celý průvod vznešených paní, vyslovujících přešťastné matce svoje blahopřání. Na jedné malbě ve Vatikáně zvedá sv. Anna dítko do výše a rozplývá se při tom nekonečným blahem, kdežto služebná novorozeňátko jako nějakou kněžnu ovívá vějířem. Postava se svatozáří, sedící u postele a hledící prorocky do budoucna dítěte, je asi teta děťátka sv. Alžběta. Dürer, německý malíř, znázorňuje narození Panny Marie, jak štíhlé hospodyňky, čiperné dívky a milé sousedky připíjejí veselou a blahopřejnou tváří tváří na zdraví dítko. Anděl však, jenž se vznáší nad nimi a mává kaditelnici, dodává těmto pozemským radovánkám pravého významu.

VI. Šťastný r. 1896.

Hostýnská.

Na našem svatém Hostýně
se bělá Boží stan,
tam sídlí nebes vládkyně,
z níž narodil se Pán.
Tys naše ochrana,
Tys vlasti obrana,
buď zdráva Panno Maria!

Na našem milém Hostýně
dlí Matka předrahá,
jež věrné sobě rodině
vždy ráda pomáhá.
Pod plášť své ochrany
nás přijmí křesťany,
buď zdráva Panno Maria!

Na našem slavném Hostýně
moc Tvá se zjevila,
kdy poražena hrdinně
zlých vrahů přesila
Tvým mocným ramenem
a blesku plamenem;
buď zdráva Panno Maria!

Na našem mocném Hostýně
zdroj trojí pramení,
té širé, drahé otčině
na spásy znamení:
to víry, naděje,
a lásky pramen je;
buď zdráva Panno Maria!

Na našem jasném Hostýně
zlá bouře zadula,
až zpustošená svatyně
se v rumy sesula;
však pramen chránila
nám Máti přemilá;
buď zdráva Panno Maria!

Na našem věrném Hostýně
zdroj víry nevyschnul,
a v důvěře vždy dětinné
lid s láskou k Matce lnul,
až znova zaskvěla
se báně kostela,
buď zdráva Panno Maria!

Na našem svatém Hostýně
stán Boží září zas
a po moravské krajině
se nese zvonů hlas:
Ty věrný lide můj,
své Matce důvěřuj;
buď zdráva Panno Maria!

Maria Alfonsa.

Královna družin.

Budiž vděčně velebena
Máti naše Maria,
kterás Bohem vyvolen
spasení nám zrodila, a
Tebe ctíme, milujeme
srdcem celým Maria!

očí když se slzy řinou a vlny života zmítají lodicí sem a tam,
nad úskali vymršťují a zas noří do hlubin, potopíti ji chtějí,
nejraději tuť píseň zazpívám, aby Matička božská viděla, že
ji opravdu celým srdcem ctím a miluji, aby chránila, sílila
mně za to.

Nejklidněji v moji duši bývá při družinské schůzi, kdy v naší útulné
kapli vždy s jemným vkusem vyzdobené poklekám a opětuji slib, že si
Matičce volím dnes před svým andělem strážným a veškerým dvorem ne-
beským za svou Paní, Přímělkyni a Matku a pevně si umiňuji vždycky
jí sloužiti a ze všech sil o to pečovati, aby jí všichni věrně sloužili, a když
po přednášce společně zpíváme:

»Pod ochranou tvou se utíkáme, svatá boží Rodičko!«

Tu se na nás božská Matka s Děťátkem usmívá, jakoby ji těšilo, že
tolik paní a dívek z kruhů intelligence a šlechty našeho města se veřejně
hlásí. Vímé nás k srdci mateřskému s toužou láskou, jako sestry-sodálky v
jiných družinách, i nejchudších, světu neznámých. Vždyť je matkou všech
sodálek, její službě zasvěcených.

Milou mně byla vždycky Matička božská, ale od oné chvíle, kdy se
jí duše celá zasvětila a z rukou biskupových přijala sodálský odznak, je
mojí Paní, Vůdkyní, Rádkyní a Přítelkyní!

Jen ona ví, kolik požehnání skytají družiny mariánské dítkám po-
zemským, kolik duší zachránily, přivedly na cestu věčné správy.

Družiny naše buďte požehnány, vychovejte ještě mnoho silných duší,
vznešených, velkých, pod střechami doškovými i v palácích a školních
síních!

Když na korunovanou Matičku hostýnskou se zahledím, vždy mi
duše praví, ona že je Královnou našich družin slovanských.

A jak by nebyla?

Tažte se družin ve vlastech našich a poznáte, že o její moci a lásce
k lidu ví všechny. Je má-lo družin moravských, snad žádných, které by k ní

neputovaly, aspoň členkami zastoupeny na slavnostech, zvláště o korunovaci nebyly.

Co to bylo těšení a nadšení, když jsme se chystaly na družinský sjez na Velehrad r. 1913. Nedočkavostí a touhou byly naše duše rozechvělé a do hlubin a po celou cestu jsme se modlily a zpívaly až do ochraptění. mnoha vlaků, z jiných stran kolem nás jedoucích nejednou jsme zaslechli radostný zpěv:

»tebe ctíme, milujeme, srdcem celým Maria!«

A což, když jsme dojely do Uherského Hradiště a vítány byly vyšňořenými šohaji a šohajkami v nádherných slováckých krojích, na nichž leskl

Prosebná slavnost Omladiny moravsko-slezské na Sv. Host. 20 srpna 1914.

se družinské odznaky na bleděmodrých stuhách, poděleny byly kyticemi z vonných zahrádek?

Ani burácející vichřice nedovedla zmenšiti našeho nadšení a lásky. Před i za námi šla a jela celá procesí poutníků, sodálů a sodálek. Tehd jsem šla na posvátný Velehrad po prve a když jsem stanula na prahu velebné, chrámové svatyně, zatajil se mi dech údivem . . . Tolik nádhery a uměleckých památek jsem netušila, si nepředstavovala a neviděla v chrámech velkoměst naší říše větších.

A hned jsem si připomněla, kdyby nás sv. Cyrill a Methoděj nenaučili Krista znáti, ani bychom o božské Matce nevěděli, neměli zdroj útechy, nebylo by v duších tolik štěstí a lásky vzájemné.

Do večera bylo všude plno sodálek a sodálů a ještě z cest vedoucích sem zazníval nadšený zpěv přicházejících:

»Těbe ctíme, milujeme, srdcem celým Maria!«

Nastal večer a mohutný průvod od kaple Cyrillky šel do chrámu, kde bylo slavnostní sjezdové uvítání a požehnání. Po něm se mládež rozdělila: hříšníci tísnil se kolem zpovědnice, hodní nebo hříchu již zbavení posloucheali pěknou hudbu na nádvoří.

K deváté hodině však zazněl povel k odpočinku a všichni musili poslechnouti. Když cestou a dojmy znavení účastníci a účastnice usínali, tu chvillemi ještě vzdor zákazu, že má ticho být, ozvala se z několika stran radostně a nadšeně píseň:

»Tebe ctíme, milujeme, srdcem celým Maria!«

Dojemné bylo společné sv. přijímání příští den, schůze, promluvy a večerní slavnostní akademie, kde se ovšem hrály mariánské děje a písně zpívaly, a to vše podporovalo, zvyšovalo plamen vzájemné družinské lásky.

Druhý den ráno opět společné sv. přijímání, potom fotografování družin, schůze a jiné úkoly. Mnozí počali hovořit o Sv. Hostýnku a na moji otázku, zdali tam jít chtějí po dvoudenní námaze a cestě, radostně přisvědčili, řkouce:

»To by nebyl celý sjezd ani pouť, kdybychom Sv. Hostýnek nenavštívili«. A po ukončení sjezdu jako příval vodopádu, horské bystřiny řinuly se, proudily davy po cestě od nádraží k Hostýnu. Je nemožno popsati výjevy radosti a sociální zbožnosti při setkání jejich s Matkou lidu. To musí každý sám viděti, potom pochopíš.

Ještě všechny ukryval stinný les a již zalétala do svatyně nadšeně píseň:

»Budiž vděčně velebena . . .«

A sotva dozpívali, zněla zas hymna družinská:

»Zdravas Panno Maria, naše Máti přemilá

Tobě srdce světíme, za ochranu prosíme:

»Dej, ať silní láskou tvoji, zvítězíme v každém boji!«

A když došli, s pláčem před ní poklekali, uctívající ji nejenom jako milosrdnou Matku, ale též Královnu, Ochránkyni družin milých.

Mnohokrát viděla jsem tam družiny i jednotlivé sodály a sodálky, když odznaky měli. Duše vítala všechny i nejchudší jako bratry a sestry, jediné duchovní Matky. Vždyť vždy a všude jenom svornost a vzájemná láska vítězí! Tím více tato slova platí o družinách, vyvoleném to voji nebeské Páni. Sodál a sodálka má dokázati, že je hodna toho vyvolení, významání.

V minulém roku mne zvláště zajímala mariánská družina dívek — snad i žen, ptáti jsem se nechtěla — ze Stříbrnic u Buchlova. Poznala jsem je opět dle odznaku, který dosvědčoval, že jsou i horlivými ctitelkami cyrillo-metodějskými. Ovšem také mariánskými a zásluhou dp. ředitele, známého šířitele obou sv. ideí!

Když u Korunované ve svatyni vykonaly družinskou pobožnost a zazpívaly hymnu, připojila jsem se a zpívala s nimi. S počátku to šlo pěkně, ale při třetí a poslední sloce slova již poněkud vázla. Neměla jsem zpěvníku ani knížek. Panimána, sedící vedle mne a naslouchající pěkným zpěvům, nebyla se ninou spokojena. Sundala s nosu brýle a bez omluvy — nač je jí také třeba, ne? — zatahla mne za rukáv, řkouc:

»Když neumíš pořádně zpívat tak se mezi sodálky nepletou a nekazej jim to pořád!«

»Jsem také sodálkou!« odbyla jsem ji hrdě. Změřila mne pohledem, chvíli prohlížela a potom zašeptala:

»Hm, to by se mohl každý chlubit, hm! Kdepak mají modrou pentlu s metálkem na krk? Já bez ní na Hostýnek nejdu nikdy!« řekla a vyňala sodálský odznak, pod cípy velkého šátku ukrytý. »To vím, chtěl by se každý chlubit, že je v družině, ale Panenka Maria tam ledaskoho nechce a nevezme. Kdyby tam byli, uměli by družinskou hymnu celou nazpamět a nepletli by to!«

Usmála jsem se, v duchu jí pochválila za její horlivost.

Druhý den setkala jsem se u vody se sodálkou. Šla s bratrem na pouť. Omývajíc se, líbala odznak na hrudi zavěšený. Bratr ji těšil, že Ma-tička, hostýnská Královna, již i v jejich družině uctívají, zdraví jistě navrátí. Chorá sodálka se usmála, řkouc:

	Processí z Hluku o jarní pouti 1916.	

»Vezme-li si mne k sobě do nebes, bude pro mne ještě lépe. Tam u ní se všechny rány a neduhy zahojí. Neopustila nikdy, neopustí ani tehdy, až k ní vzlétne duše má. Pojďme, Václave, do její svatyně!« Druhý den odcházela, mnohokrát obrácela se, tušila, že je tady naposled?

Jednou odpoledne tam nebylo žádných poutníků, kromě stařenky, která přišla hned ráno a již jsem si vyhlédla za oběť. Ale dlouho jsem na ni čekala marně, skoro celé dopoledne se ve chrámě u hlavního oltáře modlila tak vroucně, že jsem si umínila, za žádnou cenu ji nepropustiti bez výzvěď sebe menších.

Chuděrka, netušila, že zaujala moji pozornost její zbožnost a milý zjev stařenek vlídných.

V poledne jsem obědvala jenom tak na honem, aby mně nezmizela. Dosud seděla v kostele, chvílemi poklekla a modlila se. Vyšla jsem po

chvilí ven, na teplé sluníčko, hledíc stále ku dveřím. Minula hodina, dvě a dosud nešla. Zatoužila jsem již po svačině — pro Sv. Hostýn je 7 deka určeného chleba tak na jedno pojedění a ne na celý den dosti, tak tam čistý, lesní vzduch napomáhá trávení — ale přemohla jsem touhu a moje čekání i trpělivost přinesla mně růže. Milá stařenka po chvilí vyšla z chrámu za křížovou cestu.

Usedla na lavičku, otevřela košík šátkem přikrytý a vidouc, že ji pozorují, obrátila se ke mně zády.

»No, tedy to půjde těžko«, myslila jsem si, když říkala cosi o ženských, že jsou zvědavý všady až hrůza a člověka by spolklý pohledem . . . Nechala jsem ji na pokoji, opřela jsem ruce na opěradlo lavice, sklonila na ně hlavu jako k chvilkovému zdřímnutí a nechala jsem se slunečními paprsky ožehovati, cítíc, že jsou lékem a posilou nejlepší.

Za několik minut slyšela jsem zaskřípnutí víka na koši a podle stínu poznala, že se ona stařenka blíží ke mně. A skutečně!

»Panímámo, je vám zle?« soucitně mne oslovila. Zvedla jsem hlavu, usmála se na ni.

»I ne, stařenko, chtěla jsem si na sluníčku trochu zdřímnouti, ale už mne to přešlo. Sedněte si, vedle mne, tam na trávníku je plno skořápek z vajíček, co tady poutníci snědli. A odkud pak, z daleka?« hned jsem se ptala, navazujíc níť hovor.

Chvilku mlčela, jakoby se rozmýšlela, potom vážně pokynula hlavou, řkouc:

»Baže, z daleka, ze Slezska od Frýdku tam z jedné poněmčelé dědiny. Ve škole, v kostele všechno po prusku, ale my ženský doma a s dětima hovoříme stále po našem, česky, nářečím jako teď mluvím s vámi«, hovořila tamějším nářečím.

Pochválila jsem lásku k rodové řeči slezských žen a matek. Usmála se, řkouc: »My na chválu nedbáme, svědomí nás nutí hájiti, chrániti aspoň v duších uhnětených, když nemůžeme veřejně a našich proseb, výkřiků o pomoc málo, málo kdo slyší. Ale, věrte mi, kdybychom neměly, nemilovaly hostýnskou Matičku, dávno bychom neměly síly k denním zápasům za drahou naši řeč«.

Povstala, dala mně s Bohem, že již musí jíti, aby přišla v čas na dráhu. Osaměla jsem zas a smutek padl do mojí duše, když hleděla jsem za ní odcházející a na drahou moravskou vlast jejíž šířé, žírné lány daleko široko rozkládají se přede mnou a přemýšlela jsem:

»Kolik to bouří nad vlastí se vzneslo, o život bylo zápasit nám v boji, mohutné sídlo Svatopluka kleslo, Velehrad víry bez pohromy stojí, apoštolů to dílo požehnané, dědictví otců, zachovej nám Pane!

Velehrad náš ten rozkvétá vždy znova, nižádná moc už nám jej nerozboří, pokud náš národ v hloubi srdce chová, důvěru k Matce, která divy tvoří, Marii za nás prosit nepřestane, dědictví otců zachovej nám, Pane!«

Šepotala jsem při vzpomínce na příští lepší dobu, která českým našim zemím v dálce vychází, ale s ní zároveň připravují novou církev národní, vlastní či Husovou, jenom ne Kristovou.

Milými byli Čechové Panně Marii, zda ona milou jim bude tak i dále v jejich nové, národní církvi? Nebude snad třeba velkých bojů, v nichž řady sodálů a sodálek mezi předními voji musí býti na stráži i v bitvách za Božství Kristovo a za čest Královny družin, Matky svaté?

Často ustanu v práci, zadumám se a vzpomínám pracovníků, pracovníků našich, žijících i dřímajících již věčný sen v pokoji po práci a po boji. Také do cholinské útulné fary myšlenky zalétnou, tam kde nemoc vyhledala si nadšeného apoštola cyrillo-methodějského pana assessora, děkana P. Vychodila.

»Na prvním místě musíme děkovati svatým věrozvěstům, že jsme poznali sv. Matičku, kdyby nám nepřinesli Krista, spásu, ani ji bychom neznali a tak šťastnými býti nemohli«, řekl mi jednou.

Jeho slova utkvěla v mysli mojí hluboce a nyní jsem si je připomněla, hledíc stále do kraje.

Kolik to bouří nad vlastí se vzneslo, kolik pracovníků takých jako on do choroby a náruči smrti kleslo, všichni bojovali za svatá víry práva a božské Matky čest . . . Kdo spočetl by noci bezesné a jejich námahy, potu krůpěje?

Nadarmo se neobětovali, věděli proč, jaký význam výchovný a věčný má učení sv. víry Kristovy a všechny ty oběti měly by marnými býti a mělo by naléztí povšimnutí volání po nové církvi české bez Syna Božího, jehož skálu Petrovu bezmála dva tisíce let marně bijí jedu plné vlny záští, nevěry a peklo celé spojuje se marně k jejímu zničení . . .

Kolik lebek rozbilo se, když v ní chtělo hlavou aspoň důlek udělati? A kolik krtků zhynulo, podrážkajíc ji a malé zrníčko udrolené ze skály Kristovy stačilo k jejich pohřbení.

Ovšem věděli mnoho, duši do záhuby přivedli ještě více a kdo o nich ví dnes? Snad ještě, kletba těch, které strhli do bouře nevěry, zalétné přes hroby jejich. A my, dívky hostýnské Matky, Královny družin?

Víme, že víře vždy zůstanou věrní Moravané, Maria za nás prosit nepřestane a dědictví otců že zachováš nám Pane!

Dokud svatou budeme ctít Matku, nebude mezi námi nepřátelství, zmatků a dotud budeme věřiti v šťastnou budoucnost naší vlasti milené, neboť sv. víra nám síly dá a kde všechny síly spojeny jsou tam jistě nad nepřítelem zvítězíme.

Pohlédla jsem ku chrámu, kde nad vchodem v poslední záři slunce tonul obraz Královny kněží. Uklidnila jsem se v rozechvění i obavách o milou naši českou vlast, v níž mnozí do záhuby spějí a duše víře Kristově tak věrně chtějí strhnouti sebou.

»Dej ať silní láskou tvojí, zvítězíme, my sodálky a sodálové a všechny tvoje dívky bojující v každém boji«, šeptala jsem k ní vroucně, z hlubin duše.

Potom zašla jsem do lesa podřímujícího, v němž tiše spěly již stíny večera a slyšíc líbezná zpěvanky, ukolébavky zpěvného ptactva, které má v Boha více důvěry mnohdy než neklidné srdce lidské a nestará se, jakou bude svatá vůle v příštích dnech, zazpívala jsem si s nimi již klidna, vesele:

»Bez poskvrny počata jsi, lilí jsi Maria,
nevýslovné rajske krásy, vykvetla, se zrodila:
»Tebe ctíme, milujeme, srdcem celým Maria!«
Jako vonná růže krásná, přišla's na svět Maria,
bys nám jako hvězda spásná, v cestu k nebi svítila:
»Tebe ctíme, milujeme, srdcem celým Maria!«

Královno družin!

Své jediné.

Jednu jsem píseň si oblíbil v žití,
tu chci si s sebou do hrobu vzítí.

Jedné jsem královně v službu se stavil,
ji chtěl jsem, celý aby svět slavil.

Jednu jsem nikdy neztratil matku
ni v kříži, ni v bolu, ni ve světa zmatku.

Písní tu královnu-matku jsem ctíval,
ať smuten, ať vesel rád o ní jsem zpíval.

Marii proto, již věrným jsem v žití,
královnou-matkou chci na věky mítí! —

Panna Maria a Eucharistie.

Věřící když se shromáždějí při oltáři, aby přijímali Tělo Páně, otvírá kněz svatostánek a vyjímá z něho ciborium t. j. schránku na nejsvětější hostie. Tato mívá podobu velikého kalicha a bývá přikryta rouškou čili pláštěm. Poklady starobylých chrámů dosvědčují, že tyto schránky mívaly původně podobu jinou. V římském chrámu Maria Rotonda nachází se ciborium ve způsobu malého domečku ozdobeného obrazem Panny Marie se dvěma anděly, kteří se uklánějí před Nejsvětější svátostí. R. 645 dal biskup remešský pořídit věžičku ze zlata na uschování svatých hostií, jinde zas mívaly schránky ty podobu holubice. Slovník badatel Cohier vykládá, že názvy Panny Marie v litanii loretánské jako: »věži ze slonové kosti, dome zlatý, archo úmluvy«, původně vyznamenávají podobu starých ciborií a vyznačují také zvláštní poměr Panny Marie k Nejsv. svátosti oltářní: Matka Boží schránkou Těla Páně. Za našich dob mívá ciborium již všeobecně podobu širokého kalicha, ale jeho vztah k Rodičce Boží bývá nadále úrodnou myšlenkou k rozjímání. Nuže uvažujme o Panně Marii vzhledem k nejsvětější Eucharistii.

V litanii k Nejsv. Srdci Páně voláme: Srdce Pána Ježíše, v lůně panenské Matky Duchem svatým utvořené, smiluj se nad námi! Tato prosba vyznívá ze článku víry, když se modlíme: Věřím v Ježíše Krista, jenž se se počal z Ducha svatého a narodil se z Marie Panny. Skrze Marii dostalo se nám Ježíše, skrze Ježíše pak milosti Boží, které ku spáse duše své nevyhnutelně potřebujeme. Pro zásluhy Ježíše Krista uděluje nám milosrdný Otec nebeský tento vnitřní nadpřirozený dar, abychom dojítí mohli věčného spasení. Tato milost Boží jest podmínkou našeho nadpřirozeného života v Bohu. Jako duše žijící v těle, uschopňuje člověka, aby mohl žít život přirozený v práci a povinnostech, tak zase činí milost Boží naši duši schopnou, aby žila život nadpřirozený v Bohu a pro nebe.

Jakým způsobem poskytuje nám Kristus Pán milost svou?

Hlavně skrze svaté svátosti, které k našemu posvěcení ustanovil a to především skrze Nejsv. svátost oltářní, kde podává nám za duchovní pokrm

tělo a krev svou, tělo v lůně panenské Matky utvořené, po z mrtvýchvstání oslavené, ve způsobě chleba, tajemně skryté. Tak skrze Marii dostává se nám svátostného Těla Páně.

»Skrze Marii k Ježíši«, toto staré katolické heslo nabývá právě v našich dobách nového půvabu a lesku. Světové kongresy eucharistické usilovně pracují ku povznesení úcty k Nejsv. svátosti oltářní. Předešlé století mohli bychom nazvat mariánským. V něm úcta k Panně Marii bez poskvrny hříchu prvotního počatá vzešla na nebi církevním jako krásné červánky, aby věstila příchod století našeho, v němž zase úcta k Nejsv. svátosti oltářní k plnému jasu slunečnímu se rozvinuje.

Tak počíná dvacáté století vlivem rostoucí úcty mariánské ve znamení stupňované úcty k Nejsv. svátosti oltářní.

Mariánská družina z Uher. Hradiště slaví na Sv. Hostýně 13. května 1917
desetileté výročí svého založení.

»Per Mariam ad Jesum!« Ohlas starověku zaznívá novou dobou v srdcích katolických oživeným heslem: Skrze Marii ke svátostnému Ježíši. Pozoruje tento zjev, hledá jeden ctihodný spisovatel církevní nový čestný název pro Pannu Marii a nazývá ji: Naše milá Paní Nejsv. svátosti oltářní. Svátý otec Pius X. přijímá a schvaluje tento nový titul.

A skutečně, jak výborně se hodí tento název. Nejen že Tělo Páně jest tělem v útrokách panenské Matky od Ducha sv. utvořené, že jest tedy krví z její krve, nýbrž také k svátostnému Tělu Pána našeho vydatně spolupůsobila.

Jak starostлива byla Panna Maria, když při svatbě v Káni Galilejské přišel hostitel do rozpaků, že se nedostává vína! Jak uchýlila se ihned s prosbou k Ježíši, aby pomohl a plnou důvěru v něho kladouc, pravila k učedníkům jeho: »Cokoli vám řekne, učíňte!«

P. František X. Zimmerhackel, T. J.

Dějepisné paběrky ze zápisních a úředních knih svatohostýnských.

43. P. Cibulka líčí po hlučných konsekračních slavnostech klidný a všední život poutní r. 1892. — První a druhé výročí konsekrace. — Hodiny.

P. Cibulka líčí rok po konsekraci (1892) takto:

Zavítali jsme 2. května na Sv. Hostýn a počali jsme práce své ve znamení kříže (na svátek nalezení sv. kříže), já, P. Malý a bratr laik. Svatá hora naše, složivší slavnostní háv, v němž se při loňské konsekraci skvěla, ukazovala svou všední a obvyklou, ale veselou tvář. Nábožní poutníci vystupovali v hojném počtu na posvátný chlum. Slýchali jsme, jsouce někdy podporováni světskými kněžími, jejich zpovědi často až do pozdní noci. Víkali jsme příchodzí procesí, kázali jsme v chrámu a venku pod širým nebem. Poutníci přijímají s velkou horlivostí sv. svátosti, konávají životní zpovědi, utíkají se k bl. Panně Marii hostýnské jakožto k útočišti hříšníků a docházejí ve svátosti pokání útěchy a úlevy. Taktéž k svaté vodě spěchají užívající jí k obcerstvení a uzdravení těla a duše. Některé zadržela doma bázeň před cholerou, ale zdá se bez příčiny. Toho roku připutovalo 362 procesí (jejichž jména dle abecedy uvádí).

Když při zpovídání viděl P. Cibulka, jak lid horlivě se ke zpovědníci tlačí, tlačící poškozují nohama a ramenoma pomalované stěny, dal na ně při severním a jižním vchodu chrámu dřevěnou obložku (vypažování). Opatření toto se osvědčovalo a stalo se ještě praktičtější, když dal po obou stranách přidělati skládací zpovědníčky; což podobně učinil při oltářích sv. Josefa a sv. Valentína. Tak najde za většího návalu poutníků více zpovědníků slušné místo, kde mohou pohodlně vyhověti kajícím po zpovědi dychtícím.

Na výroční den konsekrace byl líčený klid poutní poněkud přerušen hlučnějším ruchem.

Dne 15. srpna slavilo se první výročí posvěcení chrámu. Poněvadž předcházející den byla neděle, sešlo se asi 20.000 poutníků a počítalo se kolem 30 průvodů z různých krajín. Slavné služby Boží s kázáním konaly se jako jindy. Nic zvláštního nebylo viděti, ani dekoraci chrámu a jeho okolí. Jenom v předvečer obveselovaly jásající lid krásné ohňostroje, jež připravil mu Frater Zung T. J.

Druhé výročí posvěcení chrámu (1893) bylo překvapeno neobyčejnou novinkou. Dostalo se svatyni naší velkých chrámových hodin, které měly svými údery oživovati hostýnskou samotu. Čtenáři naši dovolí, abychnom se o nich obšírněji rozepsali.

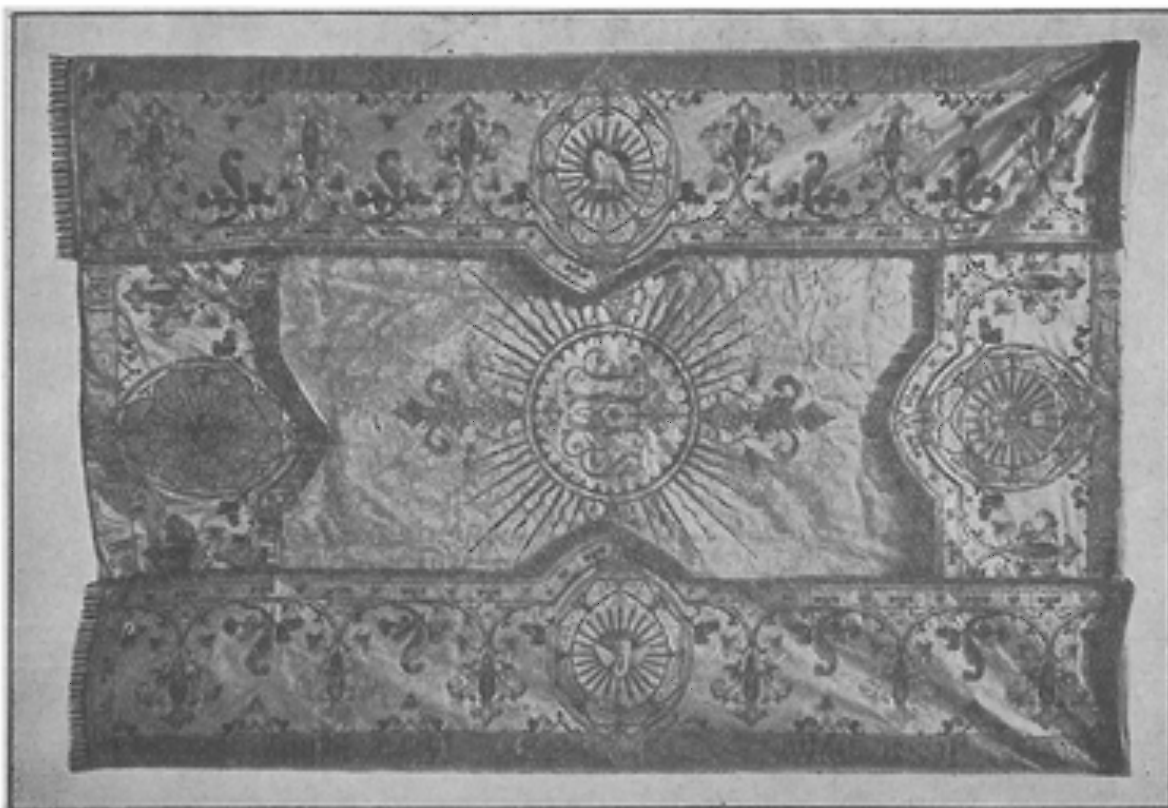
Dle udání Řehoře Volného byly v kostele před jeho zrušením hodiny, jen že se neví, kde umístěny byly. Zdá se, že visely tam, kde visí nyní, nad kostelním kůrem. Po znovuzřízení chrámu, trvalo to 48 let, než se tam dostaly nové hodiny. Daroval je pan František Moravus, hodinář v hlavním městě moravském v Brně. Nejlépe, slyšeti očitého svědka toho daru, P. Cibulku, tehdejšího superiora a duchovního správce chrámu. Všecck rozradostněn píše v historii domácí 14. srpna 1893 asi takto:

»Dostalo se naší svatyni nové ozdoby. Pan František Moravus, první hodinář v Brně, jsa povzbuzen krásou chrámu, věnoval divotvorné Matce Boží hostýnské darem věžní hodiny, z kovu a železa zhotovené, v ceně

750 zlatých. Byly umístěny do trojuhelného průčelí kostela. Jsou obdivuhodnou okrasou jeho a mile dojímají poutníka v horské samotě kráčejíciho. Přišly v příhodný čas. Neboť postavily se právě v předvečer Nanebevzetí Panny Marie, aby první zvukné údery svědčily její cti a takto slavnostně zahájily den druhého výročí posvěcení chrámu (15.-VIII. 1893). Což divu, že byly slavnostní hudbou a střelbou z hmoždířů pozdraveny«.

V deníku píše o nich takto:

»Dne 14. srpna 1893 umístěn věžní hodinový stroj. Byli při tom zaměstnáni dva řemeslníci, jeden stolař, druhý zedník a náš domácí truhlář. Déšť sice překážel práci, avšak spojenými silami toho docíleno, že hodiny ještě v téže noci se ozývaly. První údery byly radostně oznámeny, a oslaveny »drahocennou« hudbou bystřickou, střelbou hmoždířovou a bengál-

Nová nebesa svatohostýnská.

(Shotovily ctih. mil. sestry sv. Karla Bor. v Řepích u Prahy r. 1916.)

ským osvětlením celého průčelí kostela. Tak byl oslaven tento opravdu královský dar v den, který byl pro Sv. Hostýn památný a P. M. Královně Moravy zasvěcen. Stkví se uprostřed průčelí kostela i zvěstuje poutníkům hodiny, v nichž jest jim působiti, až nadejde věčnost, kde již nebude žádných hodin«.

Tak radostně a zároveň vážně píše o věžních hodinách nezapomenutelný P. Cibulka. Není pochyby, že právě také jeho přičiněním se dostaly na Sv. Hostýn.

Hodiny jsou dobré a dosti spolehlivé, leda že někdy silný víchor na chlumu našem často vanoucí, chod jejich buď pozadržuje buď urychluje. Také silné sněhové vánice činí překážky. Řádový bratr kostelník musí je každý den natahovat. Závaží hodinové visí v hudebním kůru, jsouc dřevěným pouzdrem chráněno od poškození lidského. Hodinový stroj stojí na

kůrní klenbě a má dva číselníky. Jeden ukazuje lidem venku hodiny, druhý uvnitř kostela, kde důmyslně jest v polookně umístněn pod obrazem Spasitele světa, jenž drží v rukou závitky spísmeny »Alfa a Omega« a je Pánem času a věčnosti.

Na konci budiž s vděčností podotknuto, že hodní občané blízké dědiny slavkovské přivezli svými koňmi hodiny na Sv. Hostýn, jsouce k takovým službám odedávna vždycky velmi ochotni.

44. Rok 1895 — padesátá ročnice vyžehnání chrámu. — Kníže-arcibiskup Dr. Theodor Kohn s ostatky bl. Jana Sarkandra. — Noclehárna. — Oltář sv. Františka. — Románská kaple. — Šoupací lešení.

Léta 1892, 1893 a 1894 vykazují všední a obyčejný ráz poutnický, jak jej P. Cibulka svrchu líčil. Nic zvláštního se nepříhodovalo, nic nového nepřiřostlo, leda zmíněné věžní hodiny a obnova i vymalování vodní kaple. Za to však vykazuje rok 1895 mnohé značné přírůstky a dalekosáhlé události: Návštěvu knížete-arcibiskupa Dra Theodora Kohna, založení Matice svatohostýnské, budování nového hostince a románské kaple, přístavbu k jižní straně kláštera, mramorový oltář sv. Františka assiského, nový zvon, posunovací lešení, pozlacenou stříbrnou skříňku s ostatky bl. Jana Sarkandra, sochy sv. Petra a zakoupení celého temena hostýnského; konečně slavnost svěcení oltáře sv. Františka Ser. brněnským biskupem Drem Františkem Bauerem vykonaného. — Nedivme se tomu, že tolik se dělo. Neboť připadala na ten rok padesátiletá památka vyžehnání chrámu rajhradským opatem V. Šlosarem. (Viz obraz na str. 65.)

Aby se tato ročnice co nejslavněji oslavila, byly slavnosti rozděleny na 3 doby: svátek Navštívení P. M., jakožto výroční den vyžehnání, ve který pontifikoval rajhradský prelát Benedikt Korčian; na svátek Nanebevzetí P. M., kdy připutoval s ostatky bl. Jana Sarkandra a sloužil biskupskou mší svatou kníže-arcibiskup Dr. Th. Kohn, a na svátek Narození, kdy konal pontifikální mši sv. tehdejší biskup brněnský Dr. Frant. Bauer.

Poněvadž tyto slavnosti byly již v VI. ročníku toho časopisu důkladně popsány, obmezíme se hlavně na líčení případných prací a věcí, které s nimi souvisí a svědčí jako při konsekraci chrámu o neobyčejné péči P. Cibulky.

Předně jest nám vděčně zaznamenati, že bylo přispěním nejdůst. knížete arcibiskupa Dra Theodora Kohna přistaveno k jižní straně kláštera jednopatrové křídlo. Tím se získaly v prvním poschodí 4 nové pokoje, hlavně pro ubytování kněží-poutníků. Ve dvou k jihu ležících namaloval dekorační malíř Svoboda ze Žižkova ke cti knížete-arcibiskupa starý Olomouc z roku 1595 (zimní sídlo) a Kroměříž (letní sídlo jeho), nový dóm olomucký, jakož i rodnou vesnici Březnici a rodný dům jeho a nad lůžkem jeho Matku svatohostýnskou. Přispěl na stavbu 10.000 K; 2.000 K dal farář pitinský Josef Krátký a ostatních 4.432 K darovali jiní dobrodinci.*) P. Cibulka měl velkou starost, aby celá stavba včas dohotovena byla pro ubytování kn.-arcib. hosta.

Také pamatoval na noclehárnu pro kněze, kteří velmi četně k jubilejní slavnosti chtěli připutovati a neměli, kde spát. Neboť hotel ještě nebyl tak připraven jako nyní a býval též od jiných hostů-laiků obsazen.

*) Celkový účet od stavitele Zemana dne 13. dubna 1895 podepsaný vykazuje 16.432 korun 42 hal.

Malý klášter též nestačil k ubytování všech, třeba i na půdě noclehovali. Proto z nouze a v rychlosti vystavěl v zahradě pod klášterem prkennou budovu o třech odděleních, jednom nejvyšším a dvojím nižším. Tam o slavnostech spávali hosté, zejména kněží a bohoslovci, kteří assistovali při pontifikálkách. Stála 1400 korun a slouží teď, kdy je o lepší noclehárny postaráno, k uschování vozů, obilí, sena a slámy, což praktický P. Cibulka hned původně zamýšlel. (Vedle vystavěl lednici.)

Poněvadž poutí ndp. knížete-arcibiskupa Dra Theodora Kohna měla slavnost jubilejní nabýti zvláštního lesku, P. Cibulka se vynasnažil, aby chrám se skvěl v největší kráse. Proto dal obnoviti, očistiti a zdokonaliti všecky jeho obrazy a ozdobné malby; též 24 m vysoká vnitřní báně byla novými barvami přemalována, jak výslovně zaznamenal v historii domu. Aby malíři a pozlacovači snadněji a pohodlněji mohli dosáhnouti takové výšky, a nemuselo se pro každou obnovu stavěti nové lešení, důmysl jeho vynalezl obzvláštní lešení. Dal si sestaviti ze silných trámů a železa vysoko dosahující lešení, které se snadno z místa na místo posunuje, a dle potřeby rozebere a uschová. Stálo 1400 korun a obnova jím v kostele provedená 800 korun. Od té doby již kolikráte se osvědčovalo při různých vnitřních opravách kostela (naposled při obnově maleb v korunov. r. 1912), ano i k obnově průčelí jeho dobře posloužilo. A kdo ho používá, vděčně pamatuje na jeho vynálezce. Povolal si výtečného pozlacovače Fr. Pullmanna T. J., který 23. dubna 1895 na Hostýn dorazil. Pozlacoval hlavní oltář, a pak se zvláštní pílí a nábožností počal obnovovati milostnou sochu Panny Marie. A jestli nyní tato socha barvami a zlatem velebně se stkví a poutníci ji obdivují, jest to zásluhou jmenovaného skromného fratera, který dovedl ji tak okrášlití a co na ni bylo sešlého a nedokonalého odstraniti. Obojí štafířská práce stála kolem 1400 korun (Hist. domus S. J.).

Ještě o jinou novou ozdobu chrámu postaral se P. Cibulka. Dostalo se mu v jubilejním roce mramorového oltáře sv. Františka Assiského. Tehdáž totiž rok co rok vodíval vdp. vikář Jan Hejtmánek, farář v Něm. Bělé na Králové Hradecku tamní bratry a sestry III. řádu sv. Františka na Sv. Hostýn, kde spolu s jinými terciáři moravskými a slezskými konávali před trůnem divotvorné Matky svou pobožnost. Také vídeňští čeští terciáři rok co rok navštěvovali nábožně naše poutní místo, aby dle příkladu sv. Františka uctívali Rodičku Boží. Krom toho mívali členové III. řádu hned od zavedení stálé duchovní správy svá měsíční shromáždění, která řídil v poutním období P. Cibulka, maje řeč a konaje s nimi obvyklou pobožnost. Což divu, že za tolikerých styků III. řádu se Sv. Hostýnem vznikla myšlenka a touha, vystavěti svatému Otci Františku zvláštní oltář, kde by mohli pravidelně konati své schůze. Návodem vikáře J. Hejtmánka, vůdce českých terciářů a podle idejí P. Cibulky byl zhotoven od olomuckého sochaře Cingroše pěkný mramorový oltář. Představuje v opuklé práci sv. Františka v okamžiku, kdy mu Seraf vtiskuje 5 ran Kristových. Pod mramorovým oltářním stolem, jenž spočívá též na mramorových ozdobných sloupcích, vidět odznaky III. řádu. Byl postaven 28. června u severního východu chrámu pod sochou Srdce Páně. Posvěcen byl 7. září od vznešeného terciáře tehdejšího biskupa brněnského Dra Františka Bauera, jenž již 30. dubna byl P. Cibulkou »ve jménu budoucí Matice svatohostýnské« pozván k jubilejní slavnosti. Téhož dne sloužilo ve chrámu 57 kněží mši svatou a Tělo Páně bylo podáváno až do 11. hodiny. Vdp. František Procházka, farář v Soušce byl vůdcem a ředitelem moravských terciářů na Hostýně přítomných. Oltář stál 1800 K, dar to českých, moravských a slezských bratří a sester III. řádu.

Také mimo kostel přibylo Sv. Hostýnu ozdobné budovy. P. Cibulka vystavěl na severu od Sarkandrovky t. zv. románskou kapli. Zřídil ji na tom místě, kde asi stála původní kaple mariánská, k níž se utíkali křesťané od Tatarů obléhaní. V jejím pozadí vidět obraz v průsvitném barevném skle, představující P. Marii na zlatém trůně a před ní klečící Moravany. Nazývá se »románskou« kaplí, že sloh její je románský, ve kterémž nejstarší nám známé kaple české jsou vystavěny. Jest v ní zřízen dřevěný oltář, na němž sloužívali biskupové při četně navštívených slavnostech pontifikálu. Stála 600 korun. Chodba se střechou byla pro pohodlí poutníků

ROZHLEDNA
svatohostýnská
čekající
na opravu.

přistavena o 2 roky později. Celá budova je ze dřeva vystavena, pocínkovaným plechem kryta a opatřena malou věží, na níž lesknou se v bohatém pozlacení bány a kříž. P. Cibulka píše 30.-IX. 1897 o zmíněném rozšíření a zdokonalení kaple takto: »Již dlouho připravuje se vše, co se sluší na příchod Jeho Veličenstva císaře pána. Dnes byla mariánská kaple na severní louce dohotovena. První základní budovu postavil již roku 1895 stolař Zicháček z Bystřice; tohoto roku (1897) rozšířil ji Vincenc Odložilík z Velehradu chodbou vůkol ní vedoucí. František Svoboda a Antonín König,

malíři z Prahy napouštěli ji tak přiměřenými barvami, že dřevěná budova zdá se býti kamennou. Vincenc Odložilík pokryl ji pocínkovaným plechem. Obraz mariánský ve sklomalbě jest proveden od Bened. Škardy a darován Sv. Hostýnu. Celá kaple je vystavěna na památku nejstarší mariánské kaple pocházející z dob sv. Cyrilla a Methoděje«. — Rozšíření a vymalování kaple stálo asi tolik co původní kaple (600 K). Někteří dali kapli jméno »anglické« kaple, ale omylem a bez důvodu. Nazývá se »r o m á n s k o u«.

Pohyblivá věž, čili rozhledna Matičky svatohostýnské.

Svrchu líčené lešení t. zv. »šoupací« mělo netoliko malířům a pozlacovačům sloužiti k pohodlnému obnovení chrámu, nýbrž také ku zvláštnímu oslavení jubilejního roku, zejména za přítomnosti knížete-arcibiskupa. Návodem P. Cibulky bylo z kostela vzato ven a postaveno na místo, kde dosud vzemi vidět kamenné zbytky po někdejším kostelíčku, Rottalcem 1658 rozšířeném, asi tam kde stojí nedaleko od poutní kanceláře kaple prvního zastavení křížové cesty. Vyhlíželo jako pohyblivá věž 21 m vysoká anebo, jak udivení diváci říkali, jako »rozhledna Matky Boží svatohostýnské«. Neboť na vrchu jejím stál velikánský, 7 m vysoký obraz její, obronzovaný a se lesknoucí. Otáčel se na všechny strany, jako by chtěl veškerým krajinám moravským žehnati, anebo jakoby — po lidsku řečeno — Matička svatohostýnská s rozhledny své shlížela na nás své děti, aby postřehla matčiným okem svým, co útroby naše trápí, a pak pomocí poskytla. Po stranách pohyblivé věže byly vyobrazeny různé znaky: rakouský, český, moravský, slezský, uhersko-slovácký, papežský, knížete-arcibiskupa olomuckého a Tovaryšstva Ježíšova, s transparentními obrazy, jež dle návrhu P. Cibulky pěkně provedl Fr. Svoboda, dekorační malíř na Žižkově v Praze. V dolní části věže byla skvostná slávobrána s transparentními obrazy a nápisy, které dějiny Sv. Hostýna a mnohou dosud neznámou událost na poměť uváděly, a sice: na pravé straně porážku Tatarů, na levé straně (r. 1242) prosící Moravanů, nad oběma obrazy sv. Cyrilla a Methoděje, přinášejících obraz P. Marie na Sv. Hostýn, otvor skály, z níž se prýští zázračná voda, radost Moravanů nad útekem Tatarů, — Václava Bitovského, jak rozkazuje zapáliti kapli cyrillo-methodějskou a kapli od Moravanů 1242 vystavěnou, chrám Františkem Antonínem z Rottalů 1748 vystavěný, též chrám 1787 za Josefa II. rozbořený a roku 1845 obnovený. — Vše dokola bylo chvojím opleteno a vkusně ozdobeno. Uvnitř byly 2 románské oltáře postaveny, aby se mohla při pohodě mše sv. sloužiti a kázati. Uprostřed obrazu sv. Cyrilla a Methoděje byl tento nápis:

Vítej knížecí poutníče,
nástupce sv. Methoděje,
prvého poutníka moravského!
Bohem daný arcipastýři náš Theodore,
Vítej u milostivého stolce Máteře Boží
na našem Sv. Hostýně!
Vítej se skvostným darem ostatků
blahoslaveného mučedníka Jana Sarkandra,
faráře a poutníka hostýnského!
Děkuj Bohu za zlaté jubileum svatyně hostýnské,
plesej, žehnej věrnému lidu svému!

Hostýnské zvony.

Hostýnské — ach — zvony! Láskou zachráněny
Hromovými tony
lomožití měla
ulitá z vás děla.

Ale láska lidu
nedala si klidu,
prosebnými slovy
nasbírala kovy.

Za vás obětoval,
vzácného co choval
mnohý poutník milý
v nebezpečné chvíli.

Láskou zachráněny
dvojnásobné ceny
jsou nám vaše tony,
vykoupené zvony.

Nad padlými lkáte
na pout nás voláte,
z válečného víru
zvoňte hlučně k míru!

Hlásejte dál něžně
lásku k nebes Kněžně,
oslavujte stále
nebeského Krále!

Zprávy se Sv. Hostýna.

P. Rud. Rezkošný T. J.

Od 1. února do konce března.

Na sv. Valentína a obě neděle po něm bylo pokaždé přes 40 poutníků, všechny ostatní neděle 100—200, na sv. Josefa asi 1200 a 500 sv. přijímání, na svátek Zvěstování P. Marie na 1800 a 700 sv. přijímání.

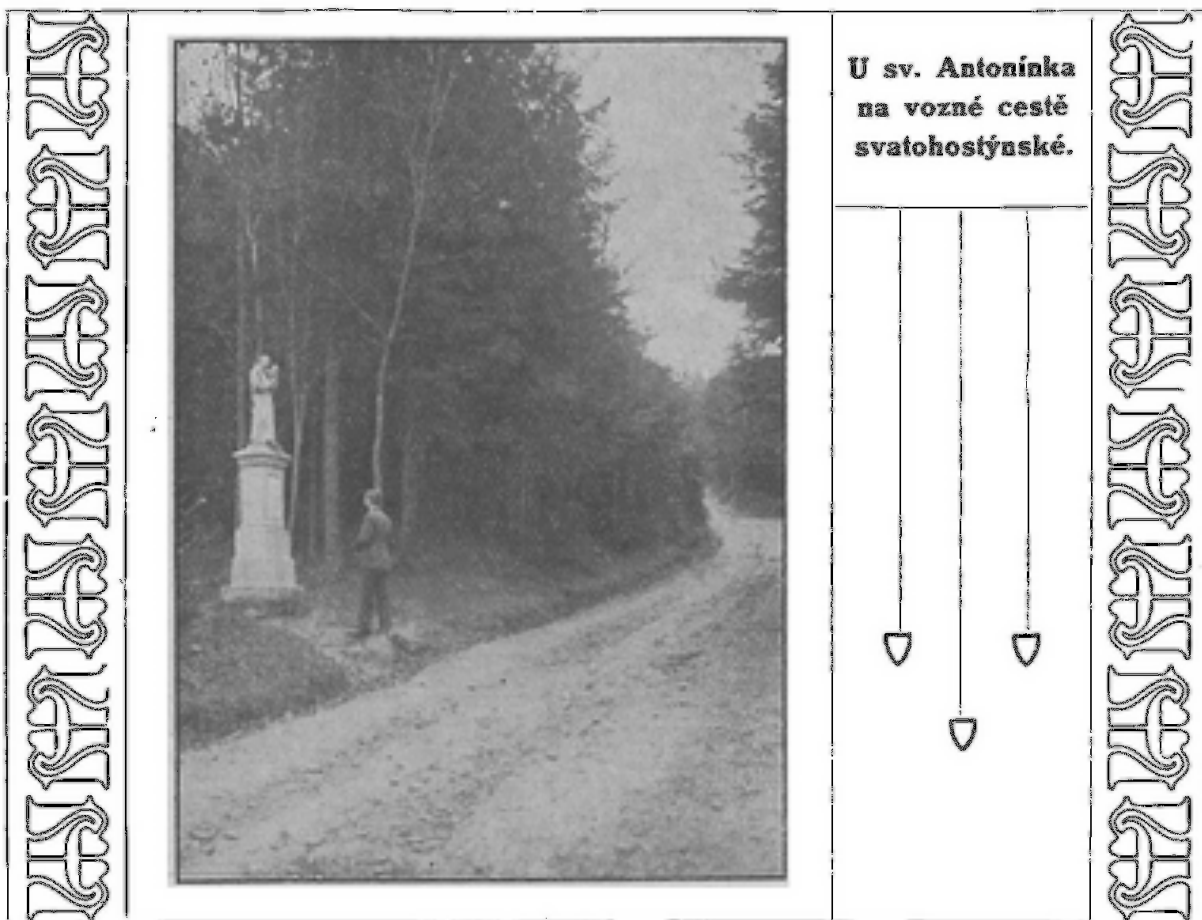
Počasí. Od 1.—10. února jsme byli v mlze, která při 6° C zimy tvořila jínovatku, jež při prudkém větru bývala se stromů metena, jakoby byla chumelice. 8. února nastala ob-
leva, a byly +3° C. 10., 11. a 12. února se ukázalo slunce; 13. února padal sníh, zatím co dole přšelo. Na sv. Valentína byly 2 cm sněhu a —4° C. Po něm slunce svítilo a se ochladilo, 16. února na —13.3° C; 21. a 22. února sněžilo a 23. února víchor vyvrátil několik starých jedlí: 2 u vodní kaple, 1 u nové křížové cesty, a pod útulnou buk. 24. a 25. února tálo, a kromě 26. února, kdy svítilo slunce, bylo zamračeno neb mlhavo od 21.—28. února. Největší zima byla 13. ledna —13.8° C a 16. února —13.3° C. Leden byl teplejší než únor; neboť průměrná teplota za leden byla —2.1° C, za únor —2.9° C. Sněhu bylo v druhé polovici měsíce na 1 dm, ku konci však zmizel. Do 6. března byl teploměr nad nulou, 3. března 10° C, 7. a 8. března —4° C, 4 dny na to +7° C, 13. a 14. března sněžilo při —4° C, od 15.—25. března okolo +7° C, 25. března klesl na +2° C, od 26.—30. pod nulou, 27. března —11° C, na Vzkříšení ráno byl slabý mráz, v pondělí velkonoční v poledne +10° C. 24. března kvetl plícník lékařský a fialka divoká. Průměrná teplota za březen byla +1.6° C. Na-

přšelo 7 mm, za únor 22 mm. V neděli 3. března slunce svítilo, a na všechny strany byl krásný rozhled. Z rozhledny bylo možno dalekohledem rozeznati okna starojického kostela, domy v Novém Jičíně a Šenově i v Louče, bernatický a jasenický chrám a vůbec celé Kravařsko hustěji vesnice posázené než Haná, až kamsi ku Klimkovicím. — Kdežto na Sv. Hostýně nebylo sněhu, bělaly se Praděd, Lysá hora, Vsetínské Bezkydy, a zvláště za Makytou Tatry. Rozhled byl velkolepý. Od Javořiny a Lopeníka k Javorníku vlárskému, k Zubáku, Makytě a Nízkým Tatrám, k Lysé hoře, a hodně hluboko do slezské roviny, k Pradědu s rozhlednou, ku Sněžníku Kralickému a špičlickému, k nejvyšším bodům Dražanské vysočiny u Protivanova a Svitav, k pahorkatině u Brna a hoře Palavské.

Osobní. Od 4.—10. února vypomáhal zde P. superiorovi vdp. děkan jevičský Jan Daněk. P. Jos. Rybák měl 6. února na Vsetíně duchovní rekollektu pro kněze a v ostatky a začátkem postu několikadenní pobožnost ve St. Jičíně. Od 28. února do 3. března měl kázání v Plzni v arciděk. chrámu, péči křesťansko-sociálního spolku »Jitřenka«. — 9. února měl dp. P. superior třídenní euchar. pobožnost u Panny Marie v Kroměříži, od 13.—19. února dával duchovní cvičení bohoslovcům v Brně; od 26. února do 2. března měl duch. cvičení v Břestě. Pobožnost pořádala tamnější mar. družina dívek, účastnila se však osada celá (700 sv. přijímání). — 19. března odjel P. Scukup na Vsetín ko-

nat s kněžími duchov. rekolekci a odtamtud do Prasklic na třídní pobožnost (23.—25. března). Od 16.—24. března konali P. superior, P. Rybák a P. Dvořák z Velehradu sv. misii u sv. Mořice v Kroměříži. »Pozorovatel« o ní píše dne 29. března: Missie u sv. Mořice skončily velkolepou oslavou katolického náboženství. Nebylo si možno mysliti krásnější počasí, než jaké se ukázalo v neděli 24. t. m., kdy missie končily. Nádherná obloha se rozkládala nad Kroměřížem a pravé jarní slunko lákalo všechny z domů. Krásný obraz to končícího se díla misionářského. I výklady Bohem nadšených misionářů pohnuly srdcem Kroměřížanů a už ve

tosti, kteří ze všelijakých důvodů se k nim dříve nedostali. Vdpp. misionáři mohli odejetí s uspokojením, že Bůh jejich pracím hojně požehnal. Zdejší důstojnický sbor z velké většiny dával vojsku zářný příklad účasti se církevních slavností a přistupuje také ku sv. svátostem. Tito mužové nosí kabát císařský se ctí. — Několikrát nás navštívili dpp. faráři střebečický a ruclavský, 6. února dp. kaplan bílavský, 21. února dp. far. prasklický, 20. března vdp. děkan bystřický, 21. března dp. farář újezdský, 22. března dp. farář bílavský, 25. března dp. farář rusavský. — Od 9.—16. března byl tu na dovolené Fr. Jan Oškera T. J. bývalý sakristián

U sv. Antonínka
na vozné cestě
svatohostýnské.

čtvrtek odpoledne bylo znáti na obležených zpovědnících, že vítězství věčných pravd se blíží. Většina kroměřížského vojska, silné procento mužského světa všech stavů a věků a zrovna nepřehledné spousty ženského pohlaví naslouchaly s utajeným dechem nádherným kázáním a přistupovaly také ke sv. svátostem. Nebylo tedy divu, že dobrých 5—6000 lidí se účastnilo konečného slavnostního průvodu kolem náměstí a že při požehnání závěrečném v kostele nebyla místa více. Kroměříž se rozpomenul opět na svou dávnou slávu rostoucí s živou věrou, pravé jaro vyššího žití se rozesmálo v srdcích většiny kroměřížského obyvatelstva a nezbyvá leč pokračovati v díle započatém. Síla náženského probuzení se jevila ihned o svátku P. Marie, kdy mnozí ještě přijímali sv. svá-

zdejší. — 11. února 1918 zemřel ndp. prelát Dr. Frant. Ehrmann, jenž svým vlivem nemálo přispěl, aby Sv. Hostýn se stal samostatným. — V polovici února se ve Vídni zasnoubila hraběnka Viléma Thunova, dcera J. E. kníž. dra Jar. Thuna z Kvasic, s baronem Loudonem, majitelem panství v Bystřici p. H. Urozená snoubenka byla družičkou při korunovační slavnosti, a její obraz jest v Korunovační knize na str. 107. — Dle zprávy »Našince« konal třídní pobožnost v Jezernici ve dnech 28. února až 3. března nadšený a obětavý dp. převor z Nové Říše dr. Kl. M. Žůrek. Že i on u farníků jezerských nadšení vzbudil, netřeba dodávat. — Svůj příjemný přednes dovede proplésti tolika působivými příklady, většinou z vlastní zkušenosti, staré třeba zásady a pravdy

tak podá a osvětlí, že posluchači hltají jeho slova, nemajíce času na nějakou nepozornost a roztržitost. Hodinové kázání prchlo jak malá chvilka, přeplněný kostel domácími i cizími byl by vydržel napjatě poslouchat ještě hodně déle. Slavnost vyvrcholila v sobotu svěcením nového bočního oltáře — jakožto pomníku padlých vojinů z farnosti. Velmi vkusný a umělecky provedený oltářík od fy Celer z Olomouce zasvěcen jest P. Marii svatohostýnské. Socha je věrnou kopií korunované královny na Sv. Hostýně a provedena v Tyrolích. Svěcení vykonal a slavnou mši sv. sloužil vdp. arcikněz Flor. Mrázek z Lipníka za asistence vdp. dra Žurka, dp. faráře Jos. Hradila z Podhoří, p. kaplana P. Jar. Izáka z Lipníka a místního dp. faráře. V sobotu večer konala se u nového oltáře, u něhož jsou umístěny dvě mramorové desky, do nichž budou vryta jména padlých vojinů, dojemná dušičková pobožnost za padlé.

Poděkování. Rodina Malikova z Brodku u Nezamyslic píše 21. března 1918: S velikou vděčností a radostí Vám sdělujeme, že naše milá a dobrá Matička svatohostýnská ukázala nám, nehodným ctitelům, velkou moc své mocné přímluvy u Pána Boha. S velikou důvěrou jsme se k ní utíkali v těžkém utrpení a tam kde žádný lékař si nevěděl rady, Ona pomohla. Naše osmiletá dceruška Emilie dostala z leknutí padoucnici, která se několikrát denně opakovala. Zavezli jsme děvče do nemocnice, kde byla několik neděl léčena, ale bez výsledku, až konečně k našemu velkému zármutku nám ji poslali domů. Doma se však nemoc zhoršila, takže hrůza jímala každého, kdo viděl děvče. 12. dní lámaly křeče všemi údy ubohé dívky, jen tři a na nejvýš pět minut dostala pamět, a nemoc zas na novo řádila. Povolali jsme zkušeného lékaře, ale jak přišel, tak odešel, žádná pomoc. A tu jsme v největším zármutku začali devítidenní pobožnost k naší milé Matičce svatohostýnské, jednu jsme skončili a druhou zase s důvěrou začali. Mezitím jsme ji nechali zaopatřiti svátostmi umírajících. Teprv ponejprv byla na loži u sv. přijímání. A hle, když po sv. přijímání jsme mysleli, že bude umírat, nemoc ustala, a děvče jako znovuzrozené povstalo. Už je několik měsíců od té doby úplně zdrávo. Žádná stopa choroby se na ní neukázala. Lidé říkali, že když neumře, bude žebrákem na ruce i na nohy. Nyní je dceruška zdráva a veselá a když se jí někdo ptá: »Emilko, kdo tě uzdravil?« rychle odpovídá: »Panenka Maria svatohostýnská«. Dá-li nám toho milý Pán Bůh dočkat, a slunečko bude tepleji hrát, přijdeme s ní k té dobré a milé Matičce na Sv. Hostýn poděkovat a dovolíme si ji Vám ukázat. — Helena Palánková z Prostějova děkuje Pánu Ježíši, P. Marii Lurdské, sv. Antonínu za uzdravení duše i těla. — Čtenářka Hlasů z Vídně děkuje B. Srdci Páně, P. Marii hostýnské, sv. Josefu za vyslyšení prosby. — B. F. z Hrubo-Těšan P.

Marii svatoh. a sv. Antonínu za vyslyšení prosby. — V archiv. pozůstalosti † P. J. Cibulky T. J. našlo se toto zajímavé osvědčení: Dříve nežli mne povolá Všemohoucí k soudu, nemohu tajemství, patrný zázrak zamlčeti, neboť se bojím, abych snad pro své mlčení nebyl trestán. — Moje nebožka maměnka — Pán Bůh jim dej slávu věčnou — jednoho dne sešilela, duch její byl zahalen choromyslností — stalo se to v r. 1844 a nemoc trvala až do r. 1851, ačkoliv všemožných léků užívala, nemoc ustavičně trápila ubohou máteř mou. Celou noc někdy probděla, běžajíc po jizbě plakala, ustavičně volala nejsvětější jména Ježíš, Maria, Josef na pomoc, a šaty na sobě trhala. Sotva se rozednívalo, opustila domácí krb, po osadě se toulala a vždycky šaty na sobě trhala. Nikdo nevěděl ni rady ni pomoci. Bylo to však r. 1851, když jsem jako kooperátor na Hovězí doprovázel poutníky na Sv. Hostýn a tu se stalo, že maměnka nabyla svou veselou mysl vůbec bez léků a bez pomoci lékařů okřála. Psal jsem domů, že tu neděli čtvrtou připutují s poutníky, aby tam také přišli. A skutečně dostavili se tatíček, maměnka, sestry, bratr, téměř celá přízeň a já jsem obětoval mši sv. za milost uzdravení nemocné. Když jsme se loučili, všichni jsme si zaplakali a maměnka nejvíce. Když přišli příbuzní domů v neděli večer, nemoc ještě nebyla zlomená; ale v pondělí ráno maměnka šli do kuchyně a pravili Josefě, jenž u nás vařila, hospodářství vedla, mé tetičce a sestře otce mého: »Josefo, já dnes budu vařiti«, a tetička s udivením: »Co chcete švakrová dělat?« A ona maměnka na to: »No vařit chci!« hned si podpálili a počnou vařiti: »Josefo, běž pro starého, ať hned přijde«. Tetička hned běželi za tatíčkem, a netrvalo to dlouho, přišli. Tatíček vida co se děje, počali plakati, ale maměnka jim řekla: »Neplač Jené! Tu máš snídání, už dlouho jsem tobě nic neuvařila«. Od té doby byli maměnka zdravá až do své smrti r. 1854. Kdo by tu neviděl zázračný to divoskutek Boží, kdo by tu neviděl, že jen pomocí a vyzváním bl. Panny Marie zázrak ten se stal? Kdo by se byl odvážil zázrak tento popírat, neodsuzujeme ho, ale přímluvě bl. Panny Marie hostýnské a její mocné ochraně doporučujeme. Na důkaz co tu všechno napsáno jest, podepsali tuto listinu v Cholině dne 23. ledna 1894. Josef Vykydal, děkan a farář cholinský vlastní syn, svědek, jenž všecko to viděl a slyšel. Jos. Čáповá, vlastní dcera, svědkyně. Františka Dudková, vlastní dcera. Františka Vykydalka, výminkářka v Bilanech. Co v listině psáno a podepsáno potvrzujeme, že nám od vdp. děkana Josefa Vykydala i ústně vykládáno bylo. Podpisy všechny jsou pravé všech svědků zde podepsaných. V Cholině 25. ledna 1894. P. František Ševčík, kooperátor, P. František Odstrčil, kooperátor. Razítko fary cholinské. — Čtenářka Hlasů svatohostýnských děkuje Panně Marii za obrácení bratra na smrtelné posteli. Dokud

byl svobodný, byl hodný, dobře se mu vedlo, štěstí mu přálo a také se dobře oženil. Po několika letech jsem ho ve svátek Tří králů navštívila. On právě pracoval, strouhal a hobloval. Zamrzelo mně to a počala jsem mu domlouvat. On však mi řekl: »Ty se pořád modlíš a nic z toho nemáš, jsi stará a ani zubů nemáš« a jiné věci mi vyčítal, které nemohu ani napsati. On že se nemodlí a má všeho dost, a že mu nic nechybí. Měla jsem toho dost; proto jsem ho opustila, a myslila jsem si, že není všem dnům konec. Když jsem si to sestře stěžovala, lomila rukama, že o něm ani slyšet nechce. Modlívala jsem se za něho, aby se obrátil. Za několik roků mi přece psal, že by se s námi rád sešel na Sv. Hostýně. Vypravili jsme se a byli jsme rádi, že se přece obrátil. Když však přišel na Sv. Hostýn, nebyl v kostelíčku, ale hostil se v hostinci. My jsme vykonali svoji pobožnost a chystali jsme se na cestu k domovu. Chtěl

Sv. Hostýn ze Skalského.

také s námi jíti; starší sestra mu říkala, aby šel také do kostela, on však jí odpovídal, že to pro něho není. Já jsem se mu neopovážila nic říci, protože jsem byla mladší, a on byl takový pán, ale mrzelo mne to velice. Myslila jsem si, že s ním dobře nebude, když se Pána Boha spustil. Přišla vojna, a on také musil jíti, ale i tam se mu z počátku dobře vedlo. Onemocněl však a byl r. 1915 v nemocnici v B. Poslal si pro mne, že je těžce raněn, abych ho navštívila, chci-li ho viděti. Když jsem za ním do nemocnice přišla, poznala jsem, že s ním není tak zle, ale že mne oklamal. Chtěl, abych dělala služku jeho ženě. Poslal mne k ní. Když jsem vstoupila do jejich světnice, zhrozila jsem se. Neměli tam žádného svatého obrázku, stěny holé, a jen ručnice visela na stěně. Hrůza mne pojala, jaký život vede. Dověděla jsem se, že to není ani jeho žena; s tou se dal rozvésti. Byla hodná; když se modlívala, posmíval se jí, a opustil ji a chytil se druhé. A u této jsem měla sloužiti. Jak jsem se to dověděla, hned jsem odešla, a už jsem k nim nikdy nešla. Po nějakém čase se dostal bratr zase na frontu a zase onemocněl, a zase se dostal do nemocnice. Pořád mne cosi nutkalo, abych jej tam navštívila, že už to bude lepší, když je tak dlouho válka. Napřed jsem šla na Sv. Hostýn, koupila jsem mu růženec, a nechala jsem ho posvětit, a myslila jsem si jakou bude mít radost! Když jsem mu jej v nemocnici podá-

vala, hodil rukou a řekl, že ho nepotřebuje a odvrátil se ode mne a hleděl do země. Mne to tak zabolelo, že jsem počala plakat. Vždyť jsem ho nemohla ani poznati: byl celý vyzáblý, oči v hlavě, a život otekklý. Než jsem odešla, prosila jsem ho, aby mi odpustil, jestliže jsem mu ublížila, a tázala jsem se ho, co vzkáže domů? On řekl, že když ho neznají, že nemá také on jim co říci. Kde jsem chodila, tam jsem se za něho modlívala, Panně Marii svatohostýnské jsem ho odporučela a svatě přijímání jsem za něho obětovala. Přece moje modlení nebylo nadarmo. Slábl víc a víc, a když viděl, že jest s ním konec, nechal se zaopatřiti v neděli a v pondělí zemřel. Po jeho smrti se mi o něm zdálo, že přišel ke mně, a prosil mne, abych se za něho modlívala. —

Vzpomínky: 1744. 4. května položen a posvěcen základní kámen ku chrámu od opata hradištského kláštera praemonstrátského u Olomouce Bernarda Vanky. 1755. 25. května posvěcen kříž před kostelem. — 1785. 11. května vyhověla zemská vláda žádosti knížete Antonína Theodora Colloreda, aby Sv. Hostýn byl zachován, do té míry, že odpravu Hostýna poodložila, až by se lid poněkud usmířil s tou hroznou myšlenkou. Knížecí milost se má postarati, aby pozvolna byl lidu odnímán předsudek, že by jedině na tom neb onom místě Matku Boží navštěvovati a uctívati měl; potom, že by se snad, až lid v té příčině se osvítil, ona doba se přiblížila, v níž by kněží hostýnští na jiném místě užitečnější mohli pracovati, protože na Sv. Hostýně nebudou mít co dělati; 30. května t. r. uloženo děkanovi, aby bděl, zda hostýnští kněží aspoň každou druhou neděli a svátek v bystřické farnosti vypomáhají. — 1838. 19. května nařídila zemská vláda vyšetřiti potřebu, užitečnost chrámu, stavební výlohy a jak se vše zaplatí. 1841. 10. května se začal opravovati chrám. 1841. 22. května vyzval olomouc. arcibiskup Jos. Sommerau-Beeckh diecesi ku sbírkám na dostavení chrámu. 1845. 2. května dala zemská vláda dovolení, by se směly konati poutě do nově upraveného chrámu. 1845. 20. května dovolila k. a. konsistoř, aby 2. července směl rajhradský opat vysvětit chrám. — 1851. 22. května narozen v Beňově Dr. Ant. Stojan, kanovník olomucký, jenž svým nadšením a neúmornou prací provedl, že byla zřízena duchovní správa na Sv. Hostýně. — 1857. 20. května dovolila k. a. konsistoř sloužití mši sv. po celou oktávu Navštívení P. Marie. 1868. 31. května zemřel v Bystřici p. H. Frant. Sušil, velký ctitel P. Marie svatoh. 1869. 10. května žádal holešovský děkan Ludvík Horecký k. a. konsistoř, aby byli uvedeni řeholníci na Sv. Hostýn. 1871. 10. května radil tentýž děkan konsistoři, aby uložila místoděkanu kosteleckému Jos. Bartákovu, by přiměl poslance Frant. Skopalíka vyjednávati s občany slavkovskými o koupi pozemku blízko chrámu. — 1871. 3. května

zemřel P. Řehoř Volný, benediktin rajhradský, jenž daroval hlavní oltář a sochu P. Marie. — 1881. 30. května se sešlo 26 kněží na děkanství v Přerově, a usnesli se založiti Družstvo svatoh., sepsati pamětní spis o Sv. Hostýně, zaslati jej farním úřadům, aby byl podepsán farníky vliv majícími, a odevzdán deputací p. kardinálu Fürstenbergovi. P. Mathon měl zajeti do Vídně, aby hrabě Belcredi, hr. Seilern, Frant. Skopalík se stali členy Družstva, účastnili se při deputaci a vyjednávali s p. baronem. 1884. 7. května svolal probošt kroměřížský Adam Potulický na Sv. Hostýn komisi na 13. květen, která za přítomnosti P. Vilhelma T. J. se stavitelem Zemanem se umluvila o stavbě kláštera. — 1884. 26. května rád přijal kardinál Fürstenberg protektorát nad Družstvem, a tázal se, zda sebraných 20.000 zl. stačí na stavbu kláštera a na výživu řeholníků. 1887. 4. května přišel P. Jan Cibulka a P. Frant. Zimmerhackel na Sv. Hostýn. 1748. 27. června na žádost bystříckého faráře Jana Karla Straky dovoleno přenést obraz P. Marie do nově vystaveného chrámu v neděli po sv. Anně 28. července. — 1845. 13. června nařídila zemská vláda, aby jistá část peněz od poutníků darovaných byla ponechána na udržování chrámu. 1857. 3. června dovoleno sloužit mši sv. kněžím poutníkům v oktávě po 4. neděli velik. a v oktávě po 2. červenci. 1881. 2. června oznámil P. Mathon, že baron Loudon, na žádost Dra Šroma a Frant. Skopalíka dovolil, by jeden kněz po dobu poutní bydlel nahoře. 1881. 15. června svolání o zřízení duchovní správy, podepsané 5000 podpisy ze 600 měst a dědin moravských bylo podáno panu kardinálu, jenž slíbil všemožnou pomoc. 1884. 24. června psal Bedřich kard. Fürstenberg proboštu Potulickému, že bude sám vyjednávat s provinciálem T. J. o převzetí duchovní správy. 1887. 23. června dalo c. k. místodržitelství svolení, aby jesuité bydleli na Sv. Hostýně. — 1912. 6. června prosil Frant. kard. Bauer sv. Otce Pia X. o dovolení korunovat sochu Panny Marie. — 1912. 15. června přijel z Prahy profesor Jos. Franta s korunkami na Sv. Hostýn.

Plnomocné odpustky: na 4. neděli po velk. neb 7 dní po ní. Pius IX. 27. května 1856; 11. května sv. Františka Hieronyma. Řehoř XVI. 17. března 1840. 16. června sv. Jana Frant. Regis. Klement XII. 19. dubna 1738. 21. června sv. Aloisa. Benedikt XIII. 31. července 1727. Konává se k němu šestinědělň pobožnost, při níž jsou pokaždé plnomocné odpustky. Klement XIII. 27. ledna 1767. 7. června svátek Božského Srdce Páně. Klement XIII. 26. května 1766.

○—○	Dary.	○—○

Socha bož. Srdce Páně: Ant. Janovská 2 K, nejm. z Hulína 6 K, nej. 1 K, Marie Teplíčková z Holešova 8 K, H. P. z P. 2 K,

Amalie Schmidková z Jihlavy 4 K, nejm. z Kroměříže 2 K, dp. Vinc. Král farář z Choryně 10 K, Frant. Ondra z Rozseče 50 K, Frant. Adamovská z Prostějova 2 K, dp. J. Vávra, kaplan v Úsově 10 K, Marie Vinklárková z Rouska 2.50 K.

Křížová cesta: Jos. Haramia z Vel. Ořechova 10 K, nejm. z Hulína 4 K, nejm. z Osíčka 2 K, Ant. Krejčíříková z Henčlova 25 K.

Nový hlavní oltář: nejm. 20 K, nejm. 40 K, Jos. Haramia z V. Ořechova 20 K, Kristina Zmrzlíková z Kladnik u Lipníka 30 K, Boh. Svobodová z Konice 20 K, Frant. Sedláčková z Dambořic 8 K, † Antonie Macháčková z prostř. slč. Nedomové 100 K.

Elektrické osvětlení: Jos. Haramia z V. Ořechova 5 K, Frant. Kovarčík ze Zlína 10 korun.

Pomník Omladiny: Jos. Švehla z Lhoty Chvalčové 2 K, Inoc. Kovařík z Oprostovic 2 K, Fr. Ostrčilík a An. Páleníčková 10 K, vdp. Jan Daněk, děkan v Jevíčku 5 K, Jen. Daňková z Jevíčka 5 K, Marie Zezulová z Jevíčka 10 K, Venk. Omladina z Hulína 50 korun.

▼ Z bojiště na Sv. Hostýn. ▼

Zdravas Maria! Na Soči 6.-X.-17.

Srdečným »Zaplať Pán Bůh« děkuji za milý lísteček s Hostýna. Pochopíte asi vld. Pane, jak je člověku blaže, když vzdálen jsa všeho krásného a drahého, pro co žije, dostane věc třeba jen nepatrnou, připomínající osobu či místo více než milé: tu celý oživne, celou duší zalétne v místa, kde zanechal mysl a srdce své. Já dnes vzpomínám opět na vše, co minulo; vzpomínám na své mládí, na rodiče, učitele jenž mne učili Boha znáti; jsem vděčným jim, zvláště zemř. vdp. Fr. Koutnému, který dokud mezi námi meškal, nejvíce vštěpoval mi lásku k Matičce svatohostýnské. Jak jsem tehdy byl šťastný, že mohl jsem vždy na Hostýně posluhovat při oběti nejsvětější. Kéž by se mi ještě aspoň jednou dostalo té ctí a milosti a mohl před trůnem naší milé Královny při mši sv. posluhovat. Snad mi dovolíte vdp. Pane při mé příští dovolené? Prosím Vás snažně, možno-li Vám, zašlete mi medailonek Matičky svatohostýnské, snad stříbrný, peníze pošlu hned po obdržení. Mám sice jeden, ale ten černá. Pak máte-li štítky, malé odznaky to 25. pěš. pl. s jejím obrazem. Zde jej nikde nedostanu. Cítím radost s Vámi s tak velké počtu dítek mariánských, jež ji letos navštívili. Poznat, že se lidé probouzí, že poznávají, kde jediné sílu a útěchu hledat mají. A až přijdeme domů, to teprve Hostýn oživne, přijdou i ti, kteří tam snad ani nebyli. Těším se na to, bude to něco velkého: všecek lid moravský přijde Matičce poděkovat za ochranu. Ale kdy to bude? člověk by zmalomyslně nebyl víry. Zde zas přípravy

na něco nového — kéž by to bylo již poslední prolévání krve — již ji tu tolik vyteklo, snad i ty nejtvrďší skály jsou jí prosáklé. Talián marně s velkými silami namáhá se dostat se kousek do předu, strýc Cadorna bude rád, že svůj život odnese do bezpečí. Zde až dosud pražilo slunce, tak že i poslední travinky mezi kamením schnou, však dnes již trochu prší, je čas, aby se ten těžký vzduch vyčistil. Končím s díky za Vaši vzácnou vzpomínku a prosím o další prosby za nás před trůnem naší Královny. Připojuji srdečný pozdrav drahému příteli Jos. Hol. ze Všeminy. Také srdečně zdravím všechny důst. pány na Sv. Hostýně i čtenáře Hlasů.

Váš vděčný A. K. z Ch.

* * *

Zdravas milosti plná! 7.-IX.-17.
P. T.

Zasílám zároveň s lístkem polní pošt. poukázkou předplatné na Hlasy svatoh. za rok 1917. Tři koruny zbývající připojuji k obnosu pro zřízení nového oltáře. Prosím, promiňte, že tak dlouho jsem otálel se zaplacením, chtěl jsem tak učinit při příští dovolené, ale ta nějak nejde. Jedenáctou na Soči jsem přežil šťastně — začez děkuji zas jen naší nejdražší Matičce Marii, pod jejíž ochranu se poroučím, také její strážce. Zasílám mnoho vroucích pozdravů Matičce svatohostýnské, také vás všechny srdečně zdraví oddaný Ar. K.

* * *

A. M. Polní pošta 286. 16.-XII.-17.
Jelikož mě nebude možno Vám osobně přátí radostných vánočních svátků, poněvadž z mé dovolené sešlo, tak to činím alespoň písemně. Ať Božské dítě udělí všem hojných milostí božích a donese nám nebe ten tak toužebně čekaný mír a pokoj a též ten Nový rok ať nám donese hojně milostí a Božího požehnání, jak pro celou vlast tak pro jednotlivé domácnosti. Kéž v něm budou zaznívat zpěvy díky za šťastné skončení války po celou dobu nastávajících poutí a ať mírová socha B. Srdce Páně hlásá celému budoucímu pokolení lásku lidu moravského ku Sv. Hostýnu. Kéž již nepřibude více jmen z členů Omladiny do seznamu padlých, na jejich pomníku a ti, jenž tyto přežili ať jich vzpomínají ve zbožné modlitbě na tomto sv. místě. Kéž dá Bůh a sejde-me se vespolek zase v tomto novém roce. Alespoň vyhlídky k tomu jsou. — Srdečně všechny zdravím a prosím o vzpomínku u Vašich krásných jesliček. Váš v Kristu oddaný J. O.

* * *

P. J. K. Salve Regina! 1.-I.-18.
Veledůstojný Pane!

Na prahu tohoto nového roku stále ještě daleko od své domoviny v poli, v cizích krajích, pozdravujeme Naději naši, Matku Božské milosti na naši svatě hoře, důvěru v ní skládající, že sešle v tomto letošním roku

1918 anděla míru ve zbolněnou zem, jenž by nás oblažil pokojem svatým, který poprvé Syn její snesl s výšin nadhvězdých v chudé jesličky, v chudičku stáj. Těšíme se na šťastné shledání u trůnu Tvého, u milostného srdce Tvého, Matičko Boží svatohostýnská v tomto novém roce. Dovol nám brzy vděčně díky Tobě vzdátí, dovol našim srdcím u Tě poohráti. Dovol nám všem u Tebe se shledati. Na shledanou! Vděční ctitelé vojíni.
Jos. H.

* * *

Srdečný dík za »Hlasy svatoh.« Byl jsem tomu velmi rád, že slavnost na 15. srpna tak skvěle se zdařila. Dlel jsem v myšlenkách a v duchu mezi poutníky. Za nočního ticha, přerušované jen jednotlivými dělovými výstřely se to pěkně dumá. Kéž Rodička Boží vyslyšela prosby lidu svého prosícího o ten kýžený mír. Mohl jsem toho dne jakož i včera o Naroz. P. M. do kostela, a v odvetu za modlitby poutníků za nás vysílaných, obětoval jsem zase já sv. přijímání a modlitby za všechny poutníky u trůnu Matičky Boží přítomné. Škoda dopisu, jež jsem Vám zaslal koncem června, že nedošel. Dny i noci jsou krásné, celá ta Boží příroda tak krásná, jen ten člověk tak nepřátelský, jeden proti druhému. Kéž by si dali již jednou políbení pokoje. Snad ta hodina též přijde. Jsem díky P. Bohu teď zdrav; smějí se mně, že jsem denně mladším, hubenějším a menším; jak to tak dlouho potrvá, tak zůstane že mne jen trochu kostek a ty pak pošlou v šátku zpět na Sv. Hostýn.
J. O. T. J.

* * *

30.-XI.-17.

Váš přemilý listek jsem obdržel, za který vyslovuji srdečný dík. Hlasy svatohostýnské jsem obdržel, za které jsem velmi povděčen. Opět se potěším čtením a zprávami se Sv. Hostýna. Zdráv jsem a vede se mně dobře. Byl jsem teď komandován za krejčího u setniny. Budu se mít na zimu tedy lépe. Čekám na dovolenou. Jestli se nedostanu na svátky, tak po novém roce jistě. Samozřejmě, že navštívím pak milý Sv. Hostýn. O jak se již těším na shledání se svou Matičkou a s Vámi na Hostýně. Prosím o další zprávy. Pozdrav P. Černému a ostatním důst. pánům. S Bohem. Odevzdává se do Vašich modliteb zdravím Vás, Váš
J. Scheich.

* * *

Ave Maria.

Přijměte srdečný pozdrav z Bukoviny z Černovic a zároveň srdečný dík za »Hlasy svatoh.«, které jsem obdržel. Jak jsem se potěšil, že v duchu mohu býti u naší Matičky, které se vždy v ochranu poroučím, a k níž vždy rád jsem putoval každým rokem; bývám-li na dovolené, vždy k ní putuji. Těším se, že ji letos zas navštívím. Těším se na příští číslo Hlasů. Srdečně Vás zdraví

* * * Frant. Zapletal.

24.-II.-1918.

Po delší době, vyplněné přečetnými smutnými i povznášejícími dojmy, dovoluji si Vám zaslati opět známku života. Prosby, jež vysílali jsme i dosud vysíláme k Matce Boží svatohostýnské, nebyly jí oslyšeny — dočkali jsme se po úporných bojích, pro nás vítězných, zde příměří a dočkáme se snad i míru s Rumunskem. Jsem, jak ráčíte vědět, od leta m. r. na rumunské frontě a včera viděli jsem kolem nás rumunské státníky jeti v automobilech do Bukurešti jednat o mír. Svěvolně vyvolali s námi válku a nyní jako poražení vracejí se do spustošené, válečnými hrůzami, své země, aby — vidouce nezbytí — přijali naše podmínky. Vzpomínáme zde v dálce stále na milý Sv. Hostýn a doufáme, že nás Vítězná Matka Boží i nadále neopustí. S uctivými pozdravy nejoddanější J. K.

Ave Maria!

Přijměte i s Vašimi spolubratry můj nejvřelejší pozdrav, lásky plnou vzpomínku a zároveň prosbu o Vaši přízeň další u trůnu Matky milosrdné. Myslím, Vám to nebude snad obtížné že Vás dosti často unavují rádky. Těší mne to velice, že též podle možnosti nějakou maličkostí mohu přispívat do oblíbených Hlasů. Dnes jsem obdržel od Vás žádané 1.—2. číslo letošního roku, v krátké době opět předplatím svým drahým do Všeminy na tento 18tý rok. Kéž množí se počet upřímných ctitelů Matky Boží a řádně též platících odběratelů, aby ty opravdu milé »Hlasy« mohly rozkvétat dále po vlastech našich i daleko za hranicemi. Velice mile dojmají ty pěkné obrázky, jež v ně vkládají Vaše zdařile provedené fotografické snímky, zvláště v tomto 1. čísle je až moc milý pohled na vodní kapli, člověku se nenavěří v ten koutek nadívat. Bůh račiž žehnat všem čtenářům Hlasů a ctitelům korunované Královny!

Váš J. H.

Ave! Maris Stella. Na Hromnice 1918.

»Na Hromnice musí prý skřivánek vrznout, kdyby měl i zmrznout« — praví pranostika v kalendářích. Skřivánka táhne touha po rodné hroudě, z níž vzlétati si opět přeje k výšinám, k chvále svého Tvůrce a potěše rolníka druha. A jak my bysme neměli toužiti po našich milých domovech a drahých našich jsouce od nich už tak dlouho odloučení? A jak bysme neměli toužiti po našem poutním místěčku »občerstvení koutečku« našem Svatém Hostýně, k němuž opravdu přirostla srdce naše, i k Máti Boží, jež tam posud divy tvoří. Tam by se opravdu rozplesala naše srdce o závod se skřivánkem, kdyby pominula již zima — čtyřletá, válečná. Tam opět zmádlí bysme po dlouhých cestách. křížových a vůní rozvité naší sv. hory bysme pookřáli. O kéž nám toho vyprosí Matka Božská Milosti, jejíž srdce dnešního dne při obětování jejího Synáčka plnily vedle růží radostí též trny bolesti. Kéž její

přesvaté Dítě, Spasitel náš stane se brzy opět znovu Světlem k osvětlení národů a vzájemného vbratření. Srdečný pozdrav z východních hor Vám, strážcové naší sv. hory a všem ctitelům Matičky Boží svatohostýnské doma i v poli věnuje srdcem J. H.

P. B. J. K.

6.-XI.-17.

Dovolují si zaslati všem důst. pánům srdečný pozdrav s častou vzpomínkou na Sv. Hostýn. Zároveň prosím, je-li možno, o uveřejnění ve Hlasech svatohostýnských, následujících řádků: Vzdávám vroucí díky P. Marii za uzdravení. Ano Matička Boží svatohostýnská to byla, která mi u Pána Boha zdraví vyprosila. Jen se k ní s důvěrou utíkejme, ona nám svojí mocnou přímluvou přispěje ku pomoci, které je nám vždy, ale v dnešní vážné době zvláště třeba. A Vy, milí čtenáři, kteří se v domově nacházíte, pokud možno spěchejte rádi na Sv. Hostýn; tam u trůnu Vítězné Ochránkyne Moravy přednestě své prosby i zármutek, ona vyprosí útěchy a Vy s klidnou myslí se navráťte do svých domovů a trpělivě ponesejte křížiček od Boha uložený. Ta, která ještě nikoho neopustila, kdo ji o pomoc vzýval, též nám v cizině se nalézajícím dodává útěchy a vyprošuje milost Boží. Šťasten, kdo si zachoval sv. víru: ta jediné činí člověka spokojeným. Děkuji též sv. Antonínu Paduánskému za vyslyšení prosby. Odporučím všechny čtenáře Hlasů svatoh. jeho ochraně. Doporučuji sebe a všechny vojáky do Vašich modliteb a do ochrany Matičky Boží svatohostýnské, zůstávám odběratel Hlasů svat. A. V. u c. k. pol. houfnic Rus. Polsko.

P. B. P. J. K. V rus. zákopech 15.-VIII.

Na den Nanebevzetí P. Marie. Nejsrdečnější pozdrav tobě, o Matičko svatohostýnská, a všem na Sv. Hostýně, kteří korunovační slavnost tam oslavují. Dnes lítost svírá srdce nad vzdáleností od Tebe a od Sv. Hostýna, kde dnešní den tak rád jsem slavíval u Tebe, o Maria. Jak dnes potěšit se a ulevit sobě? Jen v duchu klečím před tebou v tak velebném chrámě a s prosbou opět a stále utíkám se k Tobě: o Matičko neopouštěj nás v daleké cizině, vždyť jsme tvoje děti a zachraň ve zdraví naše starostlivé ženy a dítky opuštěné. Nejsrdečnější děkuji tobě, o Matičko svatohostýnská, že již po tři léta v tak hrozné době a v tolika nebezpečích života chránila mne kolikrát již od jisté smrti a v tak krutém boji nedalas zahynouti i když raněn jsem byl a o jedné noze bolestně se namáhal uniknout z rukou nepřátel, tys dovedla zachránit mne. Jak mnohými díky jsem tobě zavázán. Jak velká touha naše po místu tvém v naší drahé Moravě. Ale přece srdečně potěšen vzpomínám na den 22. července 1917, kdy bylo mně dopřáno radosti na Sv. Hostýně při krátké dovolené společně i se svou drahou manželkou a s drahou matičkou mou Svátost oltář-

ní přijmouti právě v den, kdy raněn minulého roku opustil jsem bojiště. Od 9.-XI. opět po druhé v poli, útěchy a síly hledám jen u tebe o Maria! Jak velký rozdíl zde a tam, na milém místěčku Hostýně. Slunko jasně vyšlo dnes a sotva ukáže první paprsky už bouchání a rachocení aeroplánů, šrapnely praskají: to celá naše slavnost. Celý den pracujeme dnes, což přidává zármutku většího na svátek mariánský, ač by práce snad mohla počkat, není nic nutného, ale rozkaz je rozkaz. Tak ve své práci vzpomínám na den 15. srpna 1912, kde byla naše Morava skoro celá na Sv. Hostýně, kam dnes tisíce zraků se slzami pohlíží z daleké ciziny a tisíce srdcí v duchu volá: pomoz o Maria, pomoz, neb hyneme! Nedej, o Matičko, zahynouti v daleké cizině, vypros míru brzkého, dopřej nám opět u Tebe se shledati, za vše do smrti Ti děkovati, k tobě své děti voditi a své věrné ustarané manželky. O to tebe nejsrdečněji prosí tvůj věrný ctitel Ed. Plesník, Lndst. I. R. Nr. 13. Nejsrdečnější pozdrav všem strážcům svatohostýnským. — Zdař Bůh slavnosti korunovační. S Pánem Bohem.

* * *

Něco o rumunské svatbě.

Bylo to v lednovou neděli; stál jsem na kopečku, v němž máme vsunutý náš kryt a dívali se do dolinky, kterou protéká říčka a blíže jejích břehů táhne se trať, která vede až do Rumunska, ba jak jsem slyšel až do Bukurešti. Po této trati — ač jest jen jednokolejná — jezdilo v čas míru až 12 rychlíků denně, aniž by se bylo událo nějaké neštěstí. Když měli ještě před krátkým časem Rusové tuto trať v moci, událo se zde velké neštěstí. Srazily se dva vlaky, jeden z dovolenci, kteří jeli z Ruska a druhý nemocniční, jenž vezl raněné do ruského zázemí. Stálo to snad asi 1000 životů lidských. Místo srážky jest právě v dohledu před námi a chodili jsme také kolem na práci. Leží zde ještě rozbité vagony ve zdělce několika set metrů. Trať byla, pokud se dalo, upravena k jízdě, ale na odvážení rozbitých vagonů nebylo času. Pokud neshořely, byly pro zdejší nedostatek topiva, skoro úplně o dřevěné součástky oloupeny, jež upotřebili vojáci i civilisté ku topení. Hladké pak plochy železa neb plechu zase na plotny ku krbům neb roury na komíny. Co takto hledím do dálky, a jest vskutku daleko vidět, pahorky rumunské, besarabské a dále kopce k Rusku se táhnoucí, byl jsem od někoho zavolán. Ohlédnou se a vidím dcerku gazdy, u něhož jsem dříve bydlel a musel tenkrát můj byt odstoupiti jinému oddílu, ona mně volá a něco důležitého mně chce říci. Sběhl jsem dolů ku chatě a tu mně sdělila, že dnes v poledne bude v jejích kostele velká svatba a po ní muzika, abych také šel. Že přijdu se podívat na svatbu jsem jí přislíbil, ale k muzice že nepřijdu. Byla brzy menáž a hned po ní jsem se oblékl a hajdy na svatbu. Před rumunským kostelem již stálo plno děvčat

a žen. Asi 14 hochů před kostelem na trávníčku se točilo a podupovalo v kruhu za zvuku jedněch houslí a nástroje podobného kytáře. Vešel jsem do kostela. Zajímavého v kostele mnoho se nenajde, nejvíce zajímá ikonostas. Vprostřed jest malé podium (stupeň), z něhož se čte snad epistola při bohoslužbě a také dvakráte jsem viděl, že tam při jejich mši sv. vystoupily holky, a snad zpaměti nějakou modlitbu přednášely jako když u nás deklamují básně. Pak stojí tam 4 pulty, ty jsou dosti pěkné, a na nich jsou bohoslužebné knihy. Pak ovšem mnoho praporů, které při pohřbu neb jiném průvodu berou všechny sebou. Kolem v kostele visí mnoho sv. obrazů P. Marie, bož. Spasitele, sv. Jiří, sv. Mikuláš, archanděl Michael a p.; na obrazích jsou bílé pleny, jaké nosí Rumunky na hlavách, se jmény snad dárkyň. Pak stranou trůn pro pontifikanta. Uprostřed kostela před velkým stolkem, jenž byl pěknou látkou pokrytý, stáli na pestrém koberci snoubenci. Mezi nimi byl položen polštářik, na němž mohli každý jen jedním kolenem klečeti. Nevěsta měla pestrobarevné šaty, vlastně jen velký šál, kožíšek a barevnou sukni. Na hlavě velký květinový košík, který jí spadl hluboko do očí, by snad neviděla po stranách, jak si ji družky zvědavě okukují. Hůře bylo ženichovi; ten neměl na hlavě nic a vzdor tomu, že klopil oči, a nastával tak velký úkon, přece mu stále smíšek běhal po tváři. Oblečen byl v bílý kožík, bílé spodky, přes něž splývala košile, širokým pásem koženým k tělu přitažena. Vedle nevěsty její svědkyně, vedle ženicha jeho svědek. Za nimi zvaní i nezvaní hosté, právě tak zvědaví, jako bývají u nás. Z ikonostasu vyšel starý pop s bílým dlouhým vousem a šedivou hlavou, bystrých ale očí. Na první pohled bylo vidět že sňupe. Byl oblečen dlouhým zeleným pláštěm. Jeho ministrant a zároveň zpěvák s dlouhým nosem, na jehož špičce mu seděly brejle, díval se významně po okolostojících, ale mimo brejle, jen když nahlížel do knihy, díval se brejlemi. Pop postaviv se před snoubence tázal se ženicha: »miluješ jí?« pak nevěsty: »miluješ je?« Když přisvědčili, dal se do modlení, ovšem vše na hlas, a zpěvák jen občas něco odpovídal hned povýšeným, hned pokleslým hlasem. Po dlouhém modlení žehnal je třikráte na čele prsteny, které jim pak navlekl. Pak následovalo zase dlouhé předzpěvování a zase je žehnal velkými kovovými věnečky, které jim pak posadil na hlavu. Zase následovalo dlouhé modlení. Pak dal každému po kousku chleba namočeného v medu, též i svědkům, což oni hned snědli, jen nevěsta nepozorovaně půlku strčila pod šat. Při tomto úkonu někdo ze zadu počal plnou rukou rozhazovat po kostele jakési tvrdé pečivo a ořechy, které okolostojící chvatně sbírali a hned v kostele louskali. Pak šli snoubenci i se svědky k ikonostázu a líbali všechny na něm obrazy. Mezitím se vše vyhrnulo ven, naposledy snoubenci. Venku již hoši zase

při houslích a kytáře tancovali, co zatím nevěsta mezi okolostojícími hledala ty nejznámější, dovedla je k vozu na němž dojela a tam je něčím z láhvičky častovala. Po chvíli pak na dvou vozích odjeli a staří mladí halo za nimi. Co se dalo dále jsem tehdy neviděl, ale věděl jsem to brzy, když se dcerka mého dřívějšího gazdy vdávala. Právě ta, co mně zvala na tuto svatbu, o níž jsem psal. Měla asi dvacet roků a bral si ji 63letý stařec, ale byl bohat na 50 tisíc korun. Zde si nevěsta jede se svědkyní sama pro ženicha a pak jedou do kostela. Šli jsme právě z práce domu a na našem návrší stálo plno lidí. Co se stalo? Gazdova »Tica« se vdává. Skutečně! Viděli jsme svatebčany, jak se vesele dokola točí po ušlapaném dvorku, opět zase jen za zvuku houslí a kytary. — Tak prý již tančí půl třetí hodiny — prosím bez ustání — ale to možno jen při rumunském tanci. »Tanec tak dlouho trvá, dokud se někdo najde a pokud se všichni nevystřídali v tanci s nevěstou. Musí stále tančit tedy snad i 3—4 hodiny. Až se vše vystřídalo, pak tančí hoši společně v kruhu. Nejvíce ale jen ženy. Děvčata se drží v patřičné vzdálenosti a jen se dívají. Hoši pak také zvláště a zpívají si písně. Taktéž domů šly holky samy a hoši též, jako by se ani neznali. K večeru pak naloží za zpěvu písní nevěstě její výbavu na vůz před všemi diváky. Velká svíce jest při tom rozsvícena a na to na vše se posadí pak nevěsta se svou svědkyní či kmotrou a na druhý vůz ženich s několika svatebníky a jedou do domu ženichova, načez se lid rozejde. Mnohé gazděny tam stály od 9 hod. ráno až do 5 hod. večer. Co na svatbě jedli a pili, nevím, neb mně nepozvali a já sám nešel, ale bylo viděti, že byli veselí a to člověk nedokáže při prázdném žaludku.

J. Oškera T. J., šikovatel.

P. b. J. K. 15.-VIII.-17.

Vzdálení jsouce své milé vlasti, prosíme, vyslovte za nás nejvroucnější díky Matici Boží Královně svatohostýnské za mocnou ochranu, s kterou vždy při nás stála, v tak častých nebezpečích nám přispěla. Ve výroční den Její slavné korunovace horoucí láskou nadšení voláme: O nejsvětější Rodičko Boží Královno míru přijmi díky naše vřelé s prosbou: Ani na dále neopouštěj nás přeslaná Panno Pomocnice naše! Vděčně oddání vojíní domobr. p. pl. 25. Alois Novosad. Jos. Pavlák. Vilém Horák. Karel Javořík.

Polní pošta 286.

Důstojný Otče v Kristu!

Předně Vám srdečně děkuji za zaslání Hlasů svatoh. Jest to jakési vlákno, které vzdor velké vzdálenosti mne stále spojuje s místěčkem mně tak milým a drahým. Právě je mám před sebou a hned vedle časopis Naší Omladinu, ve kterém rozptýlená mužská mládež navzájem se dorozumívá, sílí a těší na další práce po válce. Jsou to mé nejmilejší časopisy, na něž se vždy celé dva

měsíce těším. Za Hlasy nic neplatím, neb mně je zasiláte z lásky a snad máte takových odběratelů více, ač snad nejsou na vojně, domnívajíce se, že to mohou dostávat také z lásky, když platí na Matici svatoh. roční příspěvek 40 hal. K Naší Omladině jsem také tak asi z lásky přišel. Měli jsme zde jednoho jinocha z Omladiny. Odešel, ale do nemocnice, a Omladina, již on dříve dostával, dochází dále. Zpět do zázemí se tiskopisy nesmějí zasílat, proto si ji ponechávám sám. Ztracené to na mně nebudou mít, jen vrátím-li se šťastně zase z války, tak jim to budu moci buď na Sv. Hostýně neb Velehradě zase splatit. Posledně rozdával náš dp. polní kurát rozličné knížky a ročenky vojinům po službách Božích. Požádal jsem jej též o ročenku Omladiny, ale nedostávat. Slíbil mi, že dá budoucně. A také jsem ji dostal a též i zaplatil. Vlastně neměl již žádnou. Není divu! Prosím Vás, za nynějších drahých časů, když se něco dává zdarma, to již předem se ví, že se toho bude brát. Úmysl jsem měl dáti dárek za časop. Omladina. Jakmile jsem ale došel domů, hned jsem se dal do listování. Kdy asi bude na Hostýnku první pout? Je-li svátek sv. Josefa tištěn již červeně? Na který den připadne sv. Cyrila a Metoděje? a pod. Nápadno mně bylo, že se skoro vše shoduje s letoším rokem. Dívám se lépe na první stránku a vidím, že jest to ročenka na rok 1917, já ale chtěl již míti na rok 1918. Nežbylo než se zatím spokojiti touto. Snad mně p. farář Viceník »náš pan Alois«, jak jsme jej na Sv. Hostýně nazývali, až toto bude čisti, novou ročenku Omladiny na rok 1918 zašle. Od zaslání mého posledního dopisu se zase mnoho změnilo a přihodilo. Silnice, kterouž jsme upravovali, stala se skoro denním cílem nepřátelské dělostřelby. Jednou přes poledne, kdy jsme na štěstí byli u menáže, bylo na ni učiněno pět plných tref. Jen jeden občan to zaplatil životem, jeden telefonista byl těžce raněn, komín se střechy sražen, vrba u cesty přeražena, střecha dokroucena a pod. To jsme otvírali oči, přišedše odpoledne do práce. Tam jsem také na svátek sv. Frant. Borgiáše byl odpoledne raněn do zad kulkou ze šrapnelu. Odnesl jsem to jen odřeninou na zádech. Že kulka nepřeletěla plíce, bylo jen zvláštním řízením Božím a ochranou maticky Boží. Zapařovač šrapnelu, jenž nedaleko mně padl, jsem si uschoval na památku. O příhodě té jsem Vás zpravil tehdy listkem. Od té doby jsem však v psaní udělal velkou pauzu, neb jsem skoro neměl ani místěčka a klidu bych něco mohl napsati. Stalo se to následovně: Několik našich domků, v nichž jsme bydleli, museli jsme ponechat jinému oddílu a vše se muselo vystěhovati. Mezi těmito byl i můj byt. Musel jsem se předně postarati o vojíny, by byli ubytováni — postláceli se kde se dalo, neb místa prázdného zde nenajdete. Pro mne na konec nezůstalo žádné místěčko. Ale uměl jsem si pomoci. Z prouti

nechal jsem si urobiť stan, právě takový jako mají Tataři namalovaný pod milostnou sochou P. Marie za hlavním oltářem na Sv. Hostýně; ten jsem nechal nahodit z venku hlinou, dovnitř trochu slámy, již jsem si vyžebal, petrolejovou a elektrickou lampičku a palác byl hotov. Ovšem že jsem tam mohl jen klečet neb ležet. Tak jsem tam byl až do 10. listopadu. Že jsem se tam nepotil jest na snadě, ale byl jsem přece jen ve svém. Teď jsme si postavili z pola v zemi kryt pro celou setninu, v němž mám též malinkou komůrku a v ní kamínka. Jak asi dlouho zde pobudem, to ví sám P. Bůh. Obvyčejně jak jsme se někde poněkud po domácku zařídili, stěhovali jsme se zase jinam, kde potřeba kázala. Naše granátová silnice neb tak jest od místního velitelství pojmenovaná, osířela, neb pracujeme za frontou na nádraží při kladení nových kolejnic a výhybek. Tak se člověk ve válce všemu musí naučit a všude přizpůsobit. Na svátek císaře pána byly slavné služby Boží v kostele i polní mše sv. Též 18. listopadu děkovné služby Boží za zachránění Jeho Veličenstva při nehodě v Itálii na Soči. Počasí jest stále mlhavé a deštivé. Pro nás nic horšího nemůže býti. Za tmy jdeme ven do práce asi hodinu cesty. Menáž nám v poledne dovezou a pak se zase pracuje až do 4 hodin a pak zase asi hodinu zpět domů. Poněvadž jest práce velmi nutná, jako obvyčejně u vojska, proto se pracuje i v neděli. Měli jsme v loni ještě hůře v tomto čase, neb jsme byli v zasněžených Karpatech a ku práci měli 2—3 hodiny daleko. Zde teprve 17. listopadu napadlo poněkud sněhu a i ten se zase ztratil. Také si jej ještě nepřeju. Zdejší lidé nás těší, že zde zimy nebývají silné. Pro příští rok Vám přeji hodně mnoho odběratelů přes to, že časopis jest poněkud zdražen. Vždyť co za války nepodražilo? Víím, že každý ctitel Matky Boží tu malinkou obět přinese a bude hleděti získat aspoň jednoho odběratele. Líst svůj končím se srdečným pozdravem na všechny v domě s presbou, o vzpomínku v modlitbě u Milostné Matky Boží. Váš v Kristu oddaný J. Oškera T. J. t. č. c. k. šikovatel.

. . .

Salve Regina!

Jak milo mně bylo, když koncem července na dovolené, zašel jsem si na náš Sv. Hostýn. Jak útulno tam, kdy vůně líp vanula kolem vodní kapličky a vánek jemný províval celou svatou horu — tak milo bylo tenkrát, že bych si byl přál u Vás zůstat, a pohlédati s výšin posvátné při ranní zori i večerních červánkách na tu drahou naši domovinu. Tam cítí se člověk jaksi nebi blíž a šťastným u Matičky, jež divy stále tvoří, a jež z toho našeho posvátného chluumu staletí již ve krásnou naši Moravěnku zírá. Ochtěl bych tam šťastně, spokojeně žít! U-

běhlo léto jako sen, i příjemný podzimek, už zašel, už přijel sv. Martin na bílém korii, a zimní melodie počínají svoji truchlohru i ve větvích stále zelených hostýnských lešů. Sesmutněla už i naše Sv. Hora, málo přichází návštěvníků v období sněžných hvězdiček, za to ale tím více myslí těch, kteří již čtvrtou zimu zahajují někde v širých pláních ruských nebo až ve trojnásobných výšínách karpatských, zalétají k Tě, jež vždy ochotně pomáhala, pomáhá a pomoci své neodepře ani v budoucnu, i s těmi, jež nyní začátkem čtvrté zimy válečné, prolomili vítězně tu smrtonosnou frontu sočskou, a sestoupili se sněžných alpských velikánů, do krásných zahrad a úrodných niv benátských. A když Vy strážcové posvátné této naší Sv. Hory za sněhových vánic opět jen chodbou dřevěnou nuceni budete z domu vašeho vycházeti ve stánek Matky milosrdenství, o vzpomínejte nás více než v letním období, a v modlitbě své nás zahrnujte před milostným trůnem jejím. A když opět v posvátnou vánoční dobu, sestupovati bude její milostné božské Dítě, v ten překrásný Váš Betlém a v rukou i srdcích Vašich si spočine; ó, prostě tenkrát to krásné sladké Jezulátko i jeho předrahou Máti ať pro ten prostínký chlív, v němž On Věčná Láska se zrodil, pro jesličky, v nich první slzičky ronil a nejhlubší pokoru, již sluhou naším státi se volil, rozleje dar, jež s nadhvězdných výšin snesl v srdce chudých pastýřů a vlil i v srdce jej toužebně hledajících králů od východu, i v srdce naše, naše rodiny, a naše chaloupky, naši domovinu a po celé širé zemi, ať opět po trpkých zkouškách, a bolných válečných letech, tím vděčněji se vznáší k hvězdným stánkům to věčně velebné Gloria a jeho nejsladší dar pokoj svatý — ať blaží dále a stále lidi dobré vůle. — Přijměte i Vy všichni drazí naši kamarádi v poli, nejvřelejší pozdrav, v posledním období válečném. Naději máme, že už nikdy více v zákopech nebudou ukápěti ve svatou štědrovečerní noc, slzy bolesti, ale s tím větším záplem, a překypujícím blahem pěti budou naše srdce v našich rozmlých kostelíčkách »Sláva Bohu na výsostech a pokoj usmířeným bratrům. Ať rozjasní se navždy opět ten těch plný stromček vánoční a ze srdéček dítek nevinných i drahých tatínků a matiček, stříbrovlasých stařečků a babiček každoročně v blahé budoucnosti z našich milých chaloupek ať zaznívá otčinou radostné a slastné: Narodil se Kristus Pán veselme se, z Růže Kvítek vykvet nám radujme se! Ohlas pak těch melodií vánočních kéž vznáší se do vlasti právě k Ježíškovi, dárce pokoje i k jeho drahé Máti a jeho ctihodnému Pěstounu. — Šťastný, pokojem požehnaný, nový rok i šťastnější blahodárnější budoucnosti srdcem Vám — Všem ctitelé Matičky svatohostýnské přeje J. H. Na shledanou na naší Sv. Hoře!

**Večer o 7. hod. uvítání poutníků a sv. požehnání. — V 8 hodin budou se vyzvá-
něti hrany za zemřelé členy Matice svatohostýnské a padlé a zemřelé vojíny. — O 9. hod.
světelný průvod, po něm společná večerní modlitba.**

V neděli dne 28. dubna.

**Dopoledne: O 4., 5., ½ 6. hod. mše sv. se sv. přijímáním. — O 6. hod. ranní kázání,
po něm mše sv. za zemřelé a padlé vojíny a pobožnost za ně. Průvod s Nejsv. Svátostí. —
O 9. hod. mariánská akademie s krátkou pobožností k blah. Janu Sarkandrovi, který
před 300 lety byl umučen a jehož památku mučnické smrti hodláme r. 1920 oslaviti. —
O 10. hod. kázání, pak slavná mše sv. za dobrodince, živé i zemřelé členy Matice svato-
hostýnské, průvod s Nejsv. Svátostí, Te Deum laudamus.**

Odpoledne o 1. hod. promluva na rozloučenou a sv. požehnání.

**Doufáme, že na přimluvu Vítězné Ochránkyně svatohostýnské, sv. apoštolů Cyrilla
a Methoděje, blah. Jana Sarkandra vroucí modlitbu vyslyší milosrdný všemohoucí Bůh
při společné vroucí pobožnosti, k níž všechny ctitele mariánské uctivě zve**

Matice svatohostýnská.

Na Sv. Hostýně, o slavnosti Zvěstování P. Marie 1918.

Poznámka: O zповědníky bude hojně postaráno, aby všem bylo lze přijati sv. svátosti.

„Výňatek ze stanov Matice svatohostýnské“.

Abychom vyhověli dotazům, jaké jsou povinnosti členů Matice svatohostýnské po-
dáváme tuto:

Výňatek ze stanov „Matice svatohostýnské“.

„Matice svatohostýnská“ jest spolkem, který za účel sobě klade: Povznášeti poctu
blahoslavené Panny Marie na Sv. Hostýně; zvelebovati tamní služby Boží; křísiti, ob-
novovati a zvelebovati sv. památky na Sv. Hostýně; zvyšovati pobožnosti v kostele i
mimo kostel; zabezpečovati lépe tamní duchovní správu i rozmnožovati přísluhu kněžskou
v poměru k nastalé potřebě; zároveň i pečovati o potřeby poutníků tělesné, aby při-
střeší i ostatní zaopatření jejich přiměřeně a slušně řízeno býti mohlo a přičiniti se o to,
aby sv. chlum v obvodu náspů byl svůj a patřil Matičce Boží hostýnské, přihlížeje při
všem ku platným při tom předpisům církevním.

Údové a dobrodinci Matice svatohostýnské mají podílu:

a) ve všech modlitbách a přimluvách, které se denně při a po mši sv. u oltáře Panny
Marie na Sv. Hostýně za ně konají;

b) ve sv. cbětech, které se za živé a zemřelé údy a dobrodince ročně konají;

c) ve všech duchovních výhodách a milostech, kterýchž Matice získá.

Členové spolku jsou: zakládající, řádní a přispívající.

a) Zakládajícím členem je, kdo věnuje spolku buďto více než čtyřicet korun najed-
nou, nebo kdo nejméně najednou 10 K věnuje a 2 K nejméně ročního příspěvku platí;

b) členem řádným je, kdo věnovav spolku nejméně 4 K, ročního příspěvku platí
nejméně 1 K;

c) přispívajícím členem je, kdo věnovav spolku najednou nejméně 2 K, ročního
příspěvku platí nejméně 40 hal.

Kdo darem jakýmkoliv na účely spolkové přispěje, za dobrodince spolku počítán
a zaznamenán bude.

Za údy a dobrodince konají se denně modlitby; o valné hromadě se slouží mše svatá
za živé i zemřelé členy.

Oprava. Na první stránce minulého čísla v nápisu u obrázku kard. hr. Troyera má
správně státi 1748 (nikoli 1848). — V článku o Rottalech místo Prusenovice, prusenovický
správně: Prusinovice, prusinovický, jak nás upozornil někdejší p. farář tamnější, vdp. rada
Joa. Lužný

Katolická knihtiskárna

Robert Veselý

ve Strážnici na Moravě
doporučuje se katol. spolkům
ku provedení všech tiskopisů.

Svatohostýnské obrazy

pohlednice, obrázky, sošky
obyčejné i umělecké, kříže,
růžence, pamětní předměty
----- a hračky -----

vždy na skladě má

VAL. POLACH

(krajní krámk od rozhledny číslo 38.)

**PARAMENTA, KOROUHVE A
VEŠKERÉ CÍRKEVNÍ NÁČINÍ**

dodá nejlevněji

Frant. Stádník v Olomouci,

naproti kostelu P. Marie Sněžné.

Na požádání zašle obratem nejlevnější rozpočty,
zory neb hotové zboží na ukázkou franko a
bez závazku ku koupí.

Výhradní prodej pro Matici Cyrilometodějskou.

KOSTELNÍ NÁDOBY

kalichy, monstrance atd., klenoty,
notářské prsteny, hodiny, jídelní
přístroje, opravy a znovuzřízení
odborně a levně provádí

JAN STANĚK,

pasíř a ciseleur, stálý přísežný
znalec c. k. zemsk. trest. soudu,

PRAHA-I-979, ulice Karoliny
Světlé, 12 nové

Sochy, oltáře, křížové cesty, Boží hroby,
jesle a veškeré práce kostelní zhotovuje
a opravuje umělecky, levně v každém
slohu i moderním

František V. Buk,

sochař a řezbář, uměl. truhlářství

v Praze, Jílská ulice čís. 445-I
(proti Vejvodům). Založeno r. 1857.

Nákresy, fotografie, vzory kříž. cest posílám
k nahlédnutí a prosbou o laskavé navrácení.
Hotové sochy, kříž. cesty, jesle, kříže a jiné
práce možno shlédnouti v mém skladě. — Na
základě mnohých doporučení prosím o laskavé
objednávky.

Doporučujeme tuto katol. domácí firmu co nejvíce.

SKLOMALBA

E. ŠKARDA, BRNO,

umělecký ústav prvního řádu hotoví
a dodává

chrámová okna

v každém provedení i slohu od nej-
jednoduššího vzoru do nejbohatší sklo-
malby figurální. — Hotoví pravou
vlašskou mozaikou kaménkovou pro
fáçady, oltářní obrazy, náhrobky atd.
s nejširším zaručením uměleckého a
odborně dokonalého provedení. Roz-
počty ochotně a zdarma.

SVÍCE KOSTELNÍ

vyrábí nejdokonaleji
a doporučuje firma

V. Zbořil a syn v Bystřici pod Hostýnem.

První moravská továrna na voskové zboží a svíčky.

Firma tato počítá mezi své stálé odběratele přední kláštery, farní úřady, jakož i zemské ústavy říše Rakousko-
Uherské. — Zásilky vyřizují se franko, obal se neúčtuje. — Ceny mírné.